

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»

До захисту

В.о. завідувача кафедри публічного управління
та державної служби
к.держ.упр., доц. Набока Л.В.

/Підпис/

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ
ПОЛІТИКИ НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА
ЛЮБОТИН)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр»

281 Публічне управління та адміністрування

28 Публічне управління та адміністрування

Виконавець:

здобувач 2 курсу, групи ЗПУА-3-23 _____ А.С. Репенко

Науковий керівник
к.держ.упр., доцент

_____ Ю.В. Бокови́кова

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	6
1.1. Поняття і сутність молодіжної політики: теоретичний та правовий аспект	6
1.2. Нормативно-правові та організаційні засади здійснення молодіжної політики на місцевому рівні	18
РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ НА РІВНІ МІСТА	27
2.1. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо підтримки молоді	27
2.2. Напрями реалізації молодіжної політики в місті	41
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА РІВНІ МІСТА	63
3.1. Шляхи розв'язання проблем молоді та недоліки молодіжної політики в міській територіальній громаді	63
3.2. Пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення молодіжної політики в міській територіальній громаді	68
ВИСНОВКИ	78
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ	84
ДОДАТКИ	93

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Формування та реалізація державної молодіжної політики на сучасному етапі її розвитку характеризується пошуком найліпших підходів до ефективної взаємодії між центром і регіонами. Процес досягнення такої взаємодії направлений на активізацію формування та реалізації молодіжної політики на рівні об'єднаної територіальної громади.

Політика держави орієнтована забезпечити сприятливі умови та надати можливості для самореалізації молоді, яка в першу чергу реалізується на місцевому рівні, а саме, в об'єднаних територіальних громадах. В територіальних громадах головною метою роботи з молоддю постають питання залучення молодих людей до суспільного життя громади, до процесу вирішення проблемних питань; як допомогти молоді знайти своє місце в житті, а також реалізації та розкриттю своїх можливостей і талантів.

В територіальній громаді молодь виступає розвиненою соціальною групою з бажанням до змін, то ж від неї залежить розвиток громади. Стоячи на шляху соціально-політичних реформ у державі молодь завжди швидко реагує на інноваційні зміни. Саме здатність молоді до творчих змін та активних дій відіграє вирішальну роль у формуванні перспектив процесу державотворення. Тому одним із найважливіших стратегічних завдань розвитку країни є формування та реалізація ефективної, збалансованої та соціально орієнтованої молодіжної політики.

Суспільна значимість проблеми, що розглядається, дає можливість узагальнити досвід, поглибити теоретичні уявлення, дати практичні рекомендації щодо участі громадськості у реалізації та вдосконаленні моделі молодіжної політики та механізмів її реалізації.

Реалізація державної молодіжної політики на локальному рівні має правове підґрунття. У спеціальних наукових дослідженнях розглядалася проблема соціалізації особистості й окремих соціально-демографічних груп,

сутність свідомості їх вчинків, її активність у різних сферах життєдіяльності; проблеми взаємин окремої особистості, молоді і суспільства тощо.

Проблемам реалізації державної молодіжної політики, її правовому, управлінському, соціальному аспектам, присвячена значна кількість наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених. Зокрема, становлення та формування молодіжної політики, системи правового захисту молоді базується на дослідженнях українських учених та сучасних науковців Є. Бородіна, К. Плоский, Т.Панченко, Ю. Гриця, О.Кулініч, О. Лиски, М. Головатий, В. Мотречко, які досліджують сучасні соціальні та правові аспекти реалізації молодіжної політики в Україні та за кордоном.

Незважаючи на значну кількість наукових робіт, поглибленого дослідження потребують питання реалізації молодіжної політики в контексті участі громадськості у реалізації державної молодіжної політики на місцевому рівні. Основна суперечність полягає у тому, що сьогодення вимагає нових підходів до реалізації державної молодіжної політики, соціальної підтримки молоді, але науково обґрунтовані концепції та підходи для вирішення цих завдань є недостатніми. Тому вирішенню зазначених проблемних питань і присвячена дана робота.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати шляхи формування та реалізації державної молодіжної політики України та *дослідити дієві механізми реалізації молодіжної політики в об'єднаних територіальних громадах з метою вдосконалення процесу її формування та реалізації.*

Завдання дослідження:

- 1) дослідити теоретичні підходи до аналізу феномену державної молодіжної політики та механізмів її реалізації;
- 2) вивчити законодавчі засади передумови розвитку молоді в Україні;

3) вивчити умови формування та реалізації молодіжної політики в територіальній громаді;

4) з'ясувати ефективні механізми та принципи організації роботи з молоддю та її активізації в територіальній громаді;

5) проаналізувати наявні ресурси, що використовуються в територіальній громаді для реалізації молодіжної політики;

6) визначити недоліки та невикористані можливості з метою вдосконалення процесу формування та реалізації молодіжної політики в територіальній громаді.

Об'єкт дослідження: є державна молодіжна політика.

Предмет дослідження: шляхи реалізації державної молодіжної політики в контексті участі громадськості у реалізації державної молодіжної політики на місцевому рівні.

Основні методи дослідження: у роботі застосовано спеціальні та загальнонаукові методи наукового пізнання. Дослідження проводилось на основі збору і оброблення вторинної інформації, за допомогою таких методів, як: систематизації та формалізації інформації; порівняння, узагальнення, класифікації інформації; групування, аналогій.

Зокрема, порівняльний метод використано для зіставлення сучасних міжнародних документів стосовно молоді з Конституцією та законами України. За допомогою системного підходу охарактеризовано особливості функціонування органів державного управління, включених у більш широкий комплекс зв'язків як підсистем у сфері молодіжної політики та особливості механізмів участі громадськості у реалізації державної молодіжної політики на місцевому рівні. Методи систематизації дослідження використовувалися для вивчення соціального портрету молоді. Емпіричною базою дослідження стали: узагальнення практики застосування законодавства з питань формування державної молодіжної політики, дані соціологічних досліджень.

Практичне значення отриманих результатів: Результати дослідження можуть бути використані в роботі органів місцевого самоврядування з питань розробки організації діяльності консультативно-дорадчих органів, молодіжних центрів, місцевих молодіжних програм.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

1.1. Поняття і сутність молодіжної політики: теоретичний та правовий аспект

Молодіжну політику в незалежній Україні було започатковано «Декларацією про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (1992 р.) та Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (1993 р.).

Молодіжна політика – це складне явище, яке є результатом науково-теоретичної, практичної, ідеологічної та іншої діяльності соціальних інститутів, що пов'язані з молоддю. Дана політика реалізується у всіх сферах молодіжного життя та в інтересах суб'єктів молодіжної політики. Суб'єктами її реалізації є всі державні установи, які прямо чи опосередковано здійснюють вплив на молодь, а також безпосередньо молодь. Тож, молодіжна політика – це система теоретичних положень, які зазначені у нормативних актах про місце, роль та перспективи молоді у суспільстві. Молодіжна політика охоплює всі сфери молодіжного життя, включаючи питання, що стосуються виховання та формування молоді, процеси реалізації соціалізації, сукупність уявлень про роль та місце молоді в суспільстві [33].

Молоде покоління завжди є найбільш енергійним, мобільним, та перспективним прошарком населення, що завжди йде у складі головних сил суспільно-політичних змін, тому завжди займає особливе місце у суспільстві. Водночас погляди дослідників та державно-політичних діячів щодо становища молоді в суспільстві дуже різноманітні, частіше за все вони визначаються викликами часу [12].

Вагомий внесок у дослідження системи реалізації молодіжної політики в Україні внесли українські вчені та сучасні науковці Є. Бородін, К. Плоский,

Т. Панченко, Ю. Грицай, О.Кулініч, О. Лиска, М. Головатий, В. Мотречко, М. Перепелиця.

Молодіжна політика – це діяльність усіх суспільних інститутів, у тому числі громадських організацій, партій та інших інститутів громадянського суспільства на меті яких стоїть соціалізація молодого покоління та його інтеграції в суспільні процеси.

Предметом молодіжної політики є молодь, яка є соціально диференційованою соціально-демографічною спільнотою, що має особливі: фізіологічні, соціально-психологічні, когнітивні, освітні, культурні та інші, які характеризують її біосоціальне дозрівання впливаючи на самовираження своїх внутрішніх сил та соціальних характеристик [48].

Таким чином, на місцевому рівні проблеми реалізації молодіжної політики зводяться до простого питання: як зберегти молодіжний потенціал та активізувати громадянську позицію молодого покоління?

Труднощі, які виникають щодо питання залучення молоді можуть особливо загострюватися навіть в межах об'єднаної територіальної громади, бо для молоді різних громад відсутня можливість отримання однакових послуг та задоволення відповідних потреб.

Найбільшою проблемою сучасних територіальних громад в Україні є залучення молоді до управлінських процесів, особливо, проблематичним завданням для місцевої влади є залишити молодь у територіальних громадах, створити відповідні умови для реалізації молодіжного потенціалу та спонукати молодь брати участь в розвитку цих громад.

В громадах виникають проблеми залучення громадян до активної участі у прийнятті управлінських рішень та у реалізації права на місцеве самоврядування. Рушійною силою в зазначеному питанні виступає молодь. В цьому контексті, необхідним є вирішення питання активізації молоді щодо участі у прийнятті управлінських рішень: відстоювати інтереси своєї об'єднаної територіальної громади, контролювати діяльність місцевої влади, вміти проявляти стійку волю у питаннях притягнення до відповідальності

осіб, що зловживають своїми службовими повноваженнями чи мають неправомірну вигоду у результаті своєї службової діяльності, застосовувати активне і пасивне виборче право.

В громадах є багато проблем, серед них варто визначити основні фактори, що перешкоджають молоді брати участь у вироблені місцевої політики в Україні:

- відсутність законодавчих обов’язків та відповідальності (не тільки можливості) для органів місцевого самоврядування залучати саме молодь до процесів прийняття рішень;
- нехтування органами місцевого самоврядування можливістю зацікавити молодь у своїй діяльності;
- занепокоєння органів місцевого самоврядування тим, що молодь своєю участю може затримати процес прийняття рішень;
- відсутність знань та навичок, необхідних для активної участі молоді в процесах прийняття рішень;
- незацікавленість молоді в роботі органів публічної влади.

Аналізуючи українську нормативно правову базу щодо питань місцевого рівня, можна зазначити, що найголовнішим документом є Конституція України, а саме: розділ XI – «Місцеве самоврядування». Крім Конституції України, визначальним нормативно-правовим документом, що регулює реалізацію локальної демократії є Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 1997 року (поточна редакція від 21.09.2024). Зокрема, в даному Законі зазначається, що первинним суб’єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада. Члени територіальної громади можуть брати участь у таких формах реалізації локальної демократії: місцевий референдум; загальні збори громадян; місцеві ініціативи; бути обраним до органів місцевого самоврядування; громадські слухання; органи самоорганізації населення. Ще одним важливим документом в сфері реалізації територіальною громадою

права на місцеве самоврядування є Закон України «Про органи самоорганізації населення» від 2001 року (редакція від 01.01.2020) [44].

Відповідно до даного Закону, основними завданнями органів самоорганізації населення є:

- 1) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;
- 2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;
- 3) участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

Також варто визначити закон України щодо прямого волевиявлення громадян – Виборчий кодекс України від 17.06.2020 № 720-IX (редакція від 31.12.2023) [7].

Фактично всі зазначені форми залучення громадян до місцевого самоврядування передбачають активну участь молоді як суб'єкта та об'єкта управління. Слід відрізняти різні форми участі в молоді в місцевому управлінні. Це може бути одноосібна участь - балотування на посаду голови об'єднаної територіальної громади чи то старости, або групова - місцеві співтовариства. Т. Панченко зазначає, що не випадково, для визначення спільнот на місцевому рівні використовують категорії «територіальний публічний колектив», «територіальний колектив громадян», «територіальна громада», для яких стає другорядним показник чисельності населення. Але ж кожій з цих категорій притаманні різні ознаки та підходи, їх, зазвичай, об'єднує право членів на реалізацію публічної влади, або через обраних представників, яке реалізується через місцеве самоврядування [33].

Варто зазначити, що повноправним учасником політичних відносин є територіальна громада, тому коли мова йде про здійснення місцевого самоврядування найчастіше розуміють саме рівень територіальної громади. Діяльність територіальних громад в Україні регулюється Законом України

«Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 2015 року (поточна редакція від 14.05.2020).

К. Плоский наводить декілька факторів участі молоді в розвитку місцевої демократії:

- молодь здатна вносити інноваційні, нестандартні підходи до вирішення проблем місцевих громад, сприяти запровадженню новітніх інформаційних, управлінських технологій у місцевому самоврядуванні;
- молодь є доволі великою групою громадян, важливим є врахування її потреб, що може значною мірою здійснюватися через різні форми її активної участі;
- майбутнє місцевої демократії, сталий розвиток громад значною мірою залежить від того, наскільки сьогодні молоді фахівці будуть спроможні сприйняти накопичений управлінський досвід.

На думку Ю. Грицяя, молодь «по-перше, є специфічним суб'єктом правовідносин, особливою категорією населення, характеризується фізіологічними та психологічними особливостями, вимагаючи окремого підходу до регулювання праці, по-друге, об'єктом державної молодіжної політики». То ж, молодь одночасно виступає і суб'єктом політичного життя територіальної громади, і об'єктом, на який направлена програма розвитку молодіжної політики в державі.

Поняття «молодь» охоплює в Україні вікову групу від 14 до 35 років, то прийнято виділяти дві підгрупи молоді:

– 14–18 років – особи, які мають неповну цивільну правоздатність – це здебільшого група учнівської молоді, яка переважно знаходиться на етапі здобуття середньої освіти, а це в більшості випадків супроводжується фінансовою підтримкою батьків. Відповідальність щодо забезпечення здорового способу життя законодавчо покладено на батьків (опікунів), на медичні, соціальні та освітні державні установи.

– 18–35 років – особи з повним обсягом правоздатності – це студентська молодь; молодь, що навчається і працює; робітники, підприємці, молоді

батьки. Серед них є особи з різним рівнем освіти та сімейного стану і відповідно значними відмінностями у способі життя.

Молодіжний потенціал – це здатність різновікових молодіжних груп брати активну участь в економічному, політичному, культурному, науковому, спортивному розвитку громади.

О. Кулініч зазначає, що молодіжний потенціал виступає системною властивістю великої соціальної групи населення, який виникає на базі індивідуально особистісних, загальнолюдських і колективно-корпоративних якостей. Він лежить в основі як актуальних, але не реалізованих можливостей і здібностей молодих людей по здійсненню своєї ролі в певних межах внутрішніх і зовнішніх умов. А отже, молодіжний потенціал молоді можна визначити, як можливість реалізацій всіх сукупностей соціально-професійних якостей та функцій різних підгруп молоді в межах її територіальної громади.

М. Ф. Головатий у своїх роботах зауважив, що «молодіжна політика може бути реалізована лише при наявності певного механізму (державних структур, молодіжних організацій, служб фінансування тощо)».

Стабільний розвиток держави – це створення сприятливих умов для реалізації соціального молодіжного потенціалу, саме це дозволить молоді проявляти високий рівень соціально-політичної активності. Тому що, коли немає можливостей для розвитку та реалізації молоді, за відсутності державної підтримки, така держава або взагалі втрачає молодь, яка може продукувати креативні ідеї, робити нові відкриття та винаходи, або нереалізований молодіжний потенціал за відсутності простору для реалізації може мати деструктивний характер. Дуже часто діяльність молоді носить максималістський характер, якому притаманні динамічність та безстрашність і одночасно нестабільність, в такому випадку молодь може стати об'єктом маніпулятивних технологій різних груп, діяльність яких носить руйнівний характер. Тому, саме молодіжний потенціал має стати рушійною складовою

розвитку громадянського суспільства в Україні. Залучення молодого покоління до процесу управління є показником розвитку самої держави.

Можливість фінансової самостійності органів місцевого самоврядування передбачає, що місцеві громади самостійно вирішують, які проблеми потребують негайного вирішення, в які проекти краще вкладати кошти, при цьому самі громадяни мають брати активну участь у вирішенні питань місцевого значення. Але активність громадян в діяльності територіальних громад залишається досить низькою. Навіть якщо в статуті об'єднаної територіальної громади прописати всі можливі варіанти участі громадян, зокрема молоді, яка є достатньо пасивною, у прийнятті рішень – це ще не означає високу активність самих громадян.

В загальнодержавному масштабі діє Національна молодіжна стратегія на період до 2030 року, що затверджена Указом Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021. В даній Стратегії визначені основні пріоритетні напрямки реалізації молодіжної політики на загальнодержавному рівні:

безпека - підвищення безпечності середовища і посилення життєстійкості молоді;

здоров'я - формування навичок здорового способу життя, розвиток та збереження фізичної культури, культури здорового харчування та психогігієни;

спроможність - залучення молоді до участі у суспільному житті, підвищення її самостійності, конкурентоспроможності, формування у молоді громадянських компетентностей;

інтегрованість - підвищення мобільності, соціальної і культурної інтеграції молоді в суспільне життя України та світу.

Ці пріоритети поширюються на всі вікові категорії і реалізуються через завдання та заходи, що враховують особливості життя молоді. Але створення лише нормативно-правового забезпечення на державному рівні виявляється недостатнім для активного залучення молоді до політичного життя. Основне

завдання молоді – це висловлення власних очікувань щодо розвитку громади та можливість своєї реалізації на користь власної громади.

Молодіжні органи самоуправління мають стати опорою для органів місцевої влади. Навіть якщо територіальна громада має достатні фінансові ресурси, але не має молодіжного потенціалу, то ж така громада не має перспектив розвитку. Молодь, в свою чергу, повинна усвідомлювати, що необхідна політика поступовості та планування розвитку своєї громади, тому не вимагати все «сьогодні» і «зараз». Мова йде про співпрацю молоді із органами місцевого самоврядування на партнерській та консенсусній основі, де не має місця для конструкцій «хто кому і що винен».

Для реалізації основних принципів управління на місцевому рівні, як основи демократії, необхідно створити простір для ініціативності молоді, можливості молоді реалізувати свої проєкти. А саме, надати можливість молоді на загальнодемократичних засадах ефективно і безпосередньо реалізувати принципи та механізми організації політичного життя своєї територіальної громади.

Розрізняють такі рівні демократичної участі молоді:

- участь у житті родини – це розвиток почуття соціальної відповідальності;
- участь у житті навчального закладу – досвід у діяльності місцевого самоврядування;
- участь у житті громади – ініціативність в питаннях молодіжної політики, розвитку молодіжної самореалізації та відпочинку;
- участь у житті держави – реалізація виборчого права громадянина, ініціювання конференцій, семінарів та інших заходів із обговорення різних аспектів державної молодіжної політики;
- участь у житті міжнародної спільноти – участь в міжнародних програмах та проєктах щодо розвитку громадянського суспільства.

Кожен зазначений рівень участі молоді передбачає формування ціннісних орієнтацій щодо важливості прийняття рішень та відповідальності за них. Потрібно створити певні умови для розвитку молодіжного

потенціалу, що мають свій унікальний характер для кожної територіальної громади. Можна виділити наступні умови, що сприяють участі молоді, а саме:

- доступ до інформації;
- доступ до участі тих, хто не є членом будь-яких структур;
- визначення місцевих потреб;
- правові підстави;
- фінансові ресурси;
- здатність конструктивно вирішувати конфліктну ситуацію;
- задоволення основних потреб (в їжі, питті, одязі, умовах проживання тощо);
- рівність (думки дорослих та молодих людей мають рівну вагу);
- знання про становище молодих людей, їх індивідуальності, спосіб життя в громаді тощо;
- мінімальний рівень освіти;
- інфраструктура участі;
- політика, що сприяє участі;
- фізична та емоційна безпека;
- право брати участь;
- навички й компетентність в організації та спільній діяльності;
- розуміння того, що є ефективною участю;
- готовність розділити повноваження та контроль.

Тобто, ідеальною формулою участі молоді у реалізації принципів демократії на місцевому рівні є виконання всіх вищезазначених умов.

Сучасній молоді важко реалізувати себе у громадах, які не встигають за розвитком науково-технічного прогресу. Адже, сучасна молодь прагне сучасних комунікацій. Але далеко не всі територіальні громади можуть собі це дозволити. Європейські країни запровадили електронну демократію, як форму суспільних відносин, що передбачає широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Мова йде про можливість реалізації демократичних прав через новітні інформаційні технології: е-

петиції, е-консультації, е-голосування, е-журналістика тощо. Для багатьох українських територіальних громад дане питання залишається відкритим.

Органи місцевого самоврядування мають активно комунікувати із молоддю не лише шляхом інформування, а це мають бути консультації, діалог та партнерство також важливими є і канали комунікації.

Основний масив інформації молодь черпає із інтернетджерел, соціальних мереж, тож органи місцевого самоврядування мають активно використовувати ці канали для комунікації, а саме: розміщувати інформацію, запускати марафони та флешмоби, різного роду творчі конкурси та стартапи, читати коментарі. Також, в процесі комунікації з молоддю необхідно використовувати мобільні застосунки, які можуть містити основну необхідну інформацію щодо життєдіяльності громади. Отже, якщо органи місцевого самоврядування зацікавлені в збереженні молодіжного потенціалу громади, його активного залучення до процесу прийняття рішень щодо розвитку територіальної громади, має бути розроблена комунікативна стратегія взаємодії із молоддю.

О. Лиска пропонує п'ять рівнів взаємодії органами місцевого самоврядування з молоддю [5]:

- на першому рівні (забезпечення інформацією) реалізується прямий зв'язок, а саме: передача інформації від депутатів, органів та посадових осіб місцевого самоврядування до молоді. Налагодження даного зв'язку дозволяє забезпечити ознайомлення (інформування) молоді зі станом справ у населеному пункті, що певною мірою формує ціннісні орієнтації, громадську думку, а це. в свою чергу - виховання, просвітництво; спонукає молодих членів територіальної громади до певних дій; підвищує почуття відповідальності в посадових осіб та депутатів за їхню діяльність; сприяє створенню відносин довіри між населенням та органами влади; підвищує стійкість та цілісність системи місцевого самоврядування;

- на другому рівні взаємодії (обмін інформацією) налагоджується зворотний зв'язок між органами місцевого самоврядування і молоддю.

Зворотний зв'язок сприяє не тільки виявленню проблем владою, що саме найбільше турбують молоде покоління. Урахування органами місцевого самоврядування поглядів молоді сприяє вдосконаленню управлінських рішень, найповнішому відбиттю в них інтересів і потреб молодих жителів, виступає умовою підвищення активності мешканців громади.;

- третій рівень взаємодії - це консультування, він характеризує ситуацію, коли молоді активні жителі пропонують органам місцевого самоврядування власні шляхи вирішення певної проблеми. Водночас ступінь врахування цих поглядів в управлінському рішенні визначається органами та посадовими особами місцевого самоврядування;

- на четвертому рівні взаємодії, участі у прийнятті рішень - рішення ухвалюються органами місцевого самоврядування спільно з молоддю громади. Тобто зауваження і пропозиції молоді обов'язково враховуються органами місцевого самоврядування в їхній діяльності. На цьому рівні молодь починає усвідомлювати свою відповідальність за сам процес управління та його наслідки. Тому, коли погляди молоді відбиваються в офіційних рішеннях, самі молоді мешканці з більшим завзяттям беруть участь у втіленні цих рішень у життя;

- п'ятий рівень (безпосереднє ухвалення рішень) – найвищий рівень взаємодії відбиває ситуацію, коли молодь спроможна безпосередньо приймати рішення, що стосуються питань місцевого значення, у т. ч. як посадової особи місцевого самоврядування, депутата місцевої ради, міського голови .

Пропонуються пропонуються механізми взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськими організаціями (в тому числі молодіжними):

- «соціальне партнерство»/«міжсекторне партнерство» – партнерська участь громадян в прийнятті рішень місцевого значення;

- соціальний контракт – органами місцевого самоврядування делегують частини своїх повноважень у сфері надання адміністративних послуг відповідним громадським організаціям. Органи місцевого

самоврядування виступають як ініціатори соціального замовлення, а громадські організації, які за результатами конкурсу уклали відповідні контракти, виступають виконавцями;

– соціальне проектування – за допомогою створення та функціонування консультативно-дорадчих органів при органах місцевого самоврядування участь громадськості в прийнятті управлінських рішень.

Запропоновані вище механізми є основою для здійснення демократії в громадах на найвищому рівні. Але ці механізми стануть дієвими у тому випадку, коли буде існувати зворотня зацікавленість громадян у розвитку своєї громади.

Для вирішення цього питання необхідно підвищувати рівень громадянської освіти починаючи ще з шкільного віку, виховувати почуття любові та патріотизму до рідного краю та сприяти локальній ідентичності.

Система залучення молоді до управління на місцях повинна формуватися на добровільній основі, без примусу чи вказівок старших поколінь. Діяльність молодіжних організацій буде ефективною за умови самостійності, створення поля для ініціативності та реалізації плану щодо розвитку своєї громади.

Молодь має бути повноправним, а не номінальним учасником політичного процесу та розуміти всю відповідальність за прийняті рішення. А отже, участь молоді в прийнятті управлінських рішень на місцях може бути реалізована через різного роду громадські організації, молодіжні ради, молодіжних омбудсменів і т.д. Але, щоб така участь мала позитивний результат, має бути розроблена чітка стратегія розвитку освіти та політичної культури молоді, прагнення до реалізації своїх прав та обов'язків, виховання почуття територіального патріотизму.

1.2. Нормативно-правові та організаційні засади здійснення молодіжної політики на місцевому рівні

Формування законодавства України з питань молодіжної політики почалося з 90-х років минулого століття, разом із здобуттям незалежності. Значення молоді в суспільно-політичному житті країни поки що не до кінця усвідомлюється українською владою, що має наслідки: значну кількість проблем молоді, недофінансування заходів молодіжної політики, споживацьке ставлення до молодіжного руху, а це загрожує створенням безконтрольної з боку органів публічної влади ситуації. У зв'язку з цим постає завдання вдосконалення молодіжної політики, аналізу та переосмислення її окремих компонентів. В данному випадку першочерговим є аналіз нормативно-правової бази, як основи будь-якої діяльності у сфері публічного управління. Без достатнього забезпечення цього аспекту молодіжної політики та грамотної організації діяльності в даному напрямку не можна розраховувати на успішність інших заходів.

Протягом останніх десятиліть основна діяльність щодо здійснення молодіжної політики зосередилася у виконавчій владі. В органах влади з'явилися окремі підрозділи з реалізації молодіжної політики, які формували достатньо ефективну систему управління. Але, весь цей час молодь розглядалася, переважно, лише як об'єкт управління.

А. Васильєв у своїй роботі «Еволюція нормативно-правової бази державної молодіжної політики незалежної України» визначає наступну періодизацію процесу формування нормативно-правової бази основних засад молодіжної політики за роки незалежності України, а саме: перший період – 1992 – 1998 рр. (2 акти) - становлення нормативно-правової бази молодіжної політики молодій незалежній державі; другий період – 1998 – 2000 рр. (6 актів) - розвиток нормативно-правової бази (визначення організаційних форм та формування основних напрямків реалізації молодіжної політики); третій період – 2001 – 2002 рр. (6 актів) – це вдосконалення нормативно-правової бази та визначення нових напрямків молодіжної політики; четвертий період – 2003 – 2004 рр. (5 актів) - трансформація нормативно-правової бази молодіжної політики (посилення її соціальної спрямованості); п'ятий період

– 2005 р. – 2011 рр. (5 актів) - намагання переосмислення та якісної трансформації нормативно-правової бази щодо молодіжної політики.

В. Мотречко у своїй роботі «Організація діяльності суб'єктів місцевого самоврядування щодо реалізації молодіжної політики» [23] до вищевказного переліку додає ще два періоди: шостий період – 2011 – 2014 рр. – це інституціональні зміни щодо реорганізації відповідних міністерств та центральних органів виконавчої влади, що опікуються питаннями розробки та впровадження молодіжної політики; сьомий період – середина 2014 р. – по теперішній час – це адаптація національної молодіжної політики до норм та стандартів європейського співтовариства, бо це обумовлено прагненням України до інтеграції в ЄС.

Є. Бородіним біло здійснено детальний аналіз законодавчих засад державної молодіжної політики в Україні. Основу молодіжної політики в Україні до 2021 року складали: Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні», яка втратив чинності від 22.05.2021, Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», який втратив чинності від 22.05.2021, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 рр.» [3]. Ці документи були спрямовані на забезпечення гарантій реалізації молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях, були розраховані для створення сприятливих умов для життєвого самовизначення та самореалізації молодих громадян, забезпечення вторинної зайнятості молоді та підвищення її трудової і підприємницької діяльності, професійної орієнтації та працевлаштування, розвиток молодіжних громадських організацій, організація молодіжного дозвілля.

Протягом останніх років велику увагу експертів, дослідників, практиків було прикуто до питання розробки та прийняття Закону України «Про молодь». З кінця 2015 р. проект даного Закону став основним документом, який використовується владою та інститутами громадського суспільства для

оновлення молодіжного законодавства. Завдяки інформаційному змісту «Дорожня карта» користується популярністю, але вона не носить нормативно-правового характеру.

На сучасному етапі вдосконалення молодіжної політики прийнято Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (поточна редакція від 31.03.2023).

За рівнем реалізації молодіжної політики в Україні виділяють національний, тобто загальнодержавний, регіональний (обласний), районний та місцевий рівні.

На рівні населених пунктів найближчими до громадян органами публічної влади є органи місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування мають недержавну політично-правову природу; існують на принципах самоорганізації та не підпорядковані ієрархічно іншим суб'єктам публічної влади; вирішують питання місцевого значення, які впливають з колективних членів територіальної громади; їх функції носять самоврядний характер, обумовлені потребами та інтересами територіальних громад, відображають сутність принципу субсидіарності; є природними корпораціями місцевих жителів, які здійснюють самоврядування безпосередньо або через місцеві самоврядні органи.

Органи місцевого самоврядування є юридичними особами, які наділені чинним законодавством України, власними та делегованими повноваженнями, діють самостійно, а також несуть відповідальність за свою діяльність.

Для органів місцевого самоврядування одним з делегованих завдань є розробка та впровадження молодіжної політики. Одним із найважливіших завдань молодіжної політики є створення дієвих механізмів зміцнення молодіжного кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування шляхом підвищення фахового рівня депутатів з числа молоді, переважна кількість яких обирається депутатами місцевих рад вперше.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні створювати відповідні структури або механізми, що забезпечують постійну участь молоді у прийнятті та обговоренні рішень, що стосуються певних напрямків молодіжної політики, це необхідно для реалізації місцевої молодіжної політики. Вони повинні створити умови для діалогу та партнерства між місцевою владою та молоддю, дати можливість молодим людям та їх представникам брати участь у політиці, яка їх стосується. Ці структури повинні бути постійними та допомагати вирішувати всі питання, що цікавлять молодь.

Органи місцевого самоврядування складаються з відповідних органів, які забезпечують реалізацію молодіжної політики на території адміністративно-територіальної одиниці шляхом:

- співпраці у реалізації молодіжної політики, тісної співпраці з органами виконавчої влади у сфері молодіжної політики; включення регіональних програм розвитку молодіжного сектору до цільових програм управління та координації місцевою молодіжною консультативною радою;
- збору, систематизації та аналізу інформації про молодь у своїй галузі; заповненням інформаційних повідомлень та резюме щодо становища молоді у кожній територіальній одиниці; інформуванням органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування про стан, завдання та проблеми молодіжної політики; встановленням пріоритетів та конкретних цілей та завдань для розвитку місцевої молодіжної політики;
- наданням щорічних звітів депутатам та міському голові про реалізацію молодіжної політики на належному рівні;
- формулюванням та реалізацією молодіжної політики відповідного органу місцевого самоврядування; розробкою та прийняттям програм реалізації молодіжної політики; прийняття документів у галузі молодіжної політики на місцевому рівні;
- створенням інституційної системи для забезпечення роботи з молоддю шляхом призначення відповідальної установи з питань молоді;

- тісною співпрацею та підтримкою молодіжних організацій та організацій, що працюють з молоддю на відповідній території; заохоченням молодіжних організацій та профспілок до участі у реалізації молодіжної політики;

- наданням можливість молодіжним організаціям, їх профспілкам та молодіжним ініціативним групам брати участь у дебатах щодо рішень, які впливають на молодіжну політику; забезпеченням організаційної структури та необхідних умов для участі молоді у процесі прийняття рішень; здійсненням освітніх заходів щодо механізмів участі молоді у процесах прийняття рішень;

- визначенням пріоритетів молодіжної роботи та врахуванням в планах розвитку територіальної громади завдань, реалізація яких необхідна для досягнення пріоритетних цілей; консультування місцевих молодіжних організацій, неформальних молодіжних асоціацій та приватних осіб щодо заявок на фінансування проектів та програм; контролем за ефективністю витрачання коштів з місцевого бюджету для роботи з молоддю;

- співпраці з працівниками органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, представниками установ та організацій, компаній, що займаються молоддю, місцевих молодіжних рад, молодіжних організацій та неформальних молодіжних об'єднань;

- включенням до планів дій місцевого самоврядування заходів щодо підтримки різноманітних молодіжних ініціатив щодо розвитку молодіжного сектору, проектів та програм;

- заохоченням молоді до активної участі в суспільстві шляхом підтримки молодіжних заходів, роботи з молоддю та неформальними організацій в органах місцевого самоврядування;

- наданням допомоги молодіжним програмам та проектам молодіжних організацій та організацій, що працюють з молоддю, у відповідній територіальній громаді, затвердженням умов, процедур та бланків заяв із

пропозиціями щодо підтримки цих програм та проектів з відповідних місцевих бюджетів;

- надання всім зацікавленим сторонам різної інформації щодо реалізації молодіжної політики на належному рівні та захисту прав молоді;

- проведенням, при необхідності, молодіжних семінарів чи інших заходів, які відповідають місцевим умовам та потребам; проведенням спортивних, культурних, міжнародних та інших молодіжних заходів; співпраця з місцевою владою щодо просування та організації молодіжних заходів;

- об'єднанням зусиль місцевої влади, державного та приватного секторів, бізнесу, освітніх установ та громадянського суспільства для підтримки молодіжних ініціатив;

- розвитку мережі молодіжних центрів та молодіжних таборів, надання інструментів та можливостей для молоді реалізовувати свій творчий потенціал та займатися хобі, наданням інформаційних та консультаційних послуг молоді;

- створення умов для активного дозвілля молоді, організації тренінгів, семінарів та заходів, важливих для виховання молоді та для молоді, занять спортом, пропаганди здорового та безпечного способу життя;

- підтримки молодіжного волонтерства та громадських служб для розвитку підзвітності та соціальної автономії; встановленням механізмів зарахування добровільних та заохочувальних заходів для громад та молоді.

Реалізація молодіжної політики в органах місцевого самоврядування покладена на одного із заступників міського голови до функціональних обов'язків якого входять питання забезпечення діяльності у сфері молодіжної політики.

З моменту затвердження місцевої молодіжної консультативної ради, яка сприятиме розробці та впровадженню молодіжної політики та участі молоді у прийнятті рішень, слід залучати експертів органів місцевого самоврядування, які працюють з молоддю та представників молодіжних

організацій. Здійснюючи місцеву молодіжну політику, органи місцевого самоврядування можуть користуватися підтримкою відповідних молодіжних консультативних рад, які вони створили.

В процесі вирішення питань молодіжної політики місцева влада відповідає за реалізацію місцевої молодіжної політики та тісно співпрацює з регіональними органами виконавчої влади та молодіжними організаціями.

Вплив органів місцевого самоврядування на розвиток молодіжної політики в Україні відбувається в сферах:

- законодавче та нормативно-правове забезпечення;
- інституціональне забезпечення;
- ресурсне та матеріально-технічне забезпечення;
- інформаційне забезпечення.

Бюджетне фінансування є одним з основних інструментів реалізації молодіжної політики. Бюджетне фінансування щодо підтримки діяльності молоді забезпечується за рахунок державного та місцевих бюджетів. Бюджетне фінансування молодіжних заходів здійснюється відповідно до законодавства України. Органи місцевого самоврядування при затвердженні місцевих бюджетів передбачають видатки на реалізацію заходів щодо реалізації молодіжної політики, загальний обсяг яких не може бути меншим за 0,1 % від загальних видатків відповідного місцевого бюджету.

Метою фінансування діяльності молоді за рахунок місцевих бюджетів є забезпечення:

- реалізації молодіжних програм та проектів молодіжних організацій, що працюють з молоддю;
- реалізації цільових програм для роботи з молоддю;
- основних напрямків діяльності молодіжних установ;
- розвитку інфраструктури органів місцевого самоврядування та комунальних установ, які займають організацію роботи з молоддю, особливо для молодіжних центрів та волонтерських служб;
- навчання молодіжних працівників та персоналу роботи з молоддю;

- підтримки та фінансування молоді через нагороди, стипендії та навчання.

Засобами впливу на розвиток молодіжної політики в Україні органів місцевого самоврядування є:

- адміністративно-правові, а саме: розробка, затвердження, виконання розпорядчих документів щодо місцевих цільових молодіжних програм та ін., також надання адміністративних послуг населенню;
- організаційні, а саме: організація та проведення стажування молоді в органах місцевого самоврядування, тренінги, семінари, флешмоби, спортивні заходи, культурно-масові;
- фінансово-економічні – це конкурси проектів для молодіжних організацій, підтримка молодіжного будівництва, покращення матеріально-технічної бази позашкільної освіти та спортивної інфраструктури, стипендії для обдарованої молоді;
- матеріально-етичні – виховання, популяризація здорового способу життя, патріотична освіта, попередження насильства в родині, волонтерство;
- інформаційні – проведення роз'яснювальної роботи з дітьми та молоддю щодо їх прав та обов'язків.

Таким чином, в Україні було створено розгалужене молодіжне законодавство та систему органів виконавчої влади у сфері молодіжної політики. Останнім часом значно більше уваги приділяється реалізації молодіжної політики на рівні територіальної громади та зміцненню ролі місцевого самоврядування у підтримці молоді. Зміни підходів у формуванні та реалізації молодіжної політики були пов'язані з реформою місцевого самоврядування в Україні, в основу якої було закладено принципи децентралізації та субсидіарності. Результатом змін стало поступове наближення практики здійснення молодіжної політики до європейських стандартів діяльності у даній сфері. Втіленням нових підходів до здійснення молодіжної політики на місцевому рівні є Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (редакція від 31.03.2023), який є єдиним документом,

що використовується владою та інститутами громадського суспільства для оновлення молодіжного законодавства.

РОЗДІЛ 2

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ НА РІВНІ МІСТА

2.1. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо підтримки молоді

Місцеве самоврядування є самостійною формою народовладдя, яке тісно пов'язане з державою, державною владою, відрізняється від неї низкою ознак: особливою формою публічної влади, яка не має суверенітету і є підзаконною; воно має особливий, обмежений питаннями місцевого значення, об'єкт управлінського впливу; також це публічна влада територіальної громади.

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" визначає низку повноважень місцевих органів виконавчої влади, що прямо чи опосередковано впливають на молодь, а саме: ст. 32 даного Закону "Повноваження у галузі освіти, охорони здоров'я, культури, фізичного виховання та спорту" (редакція від 06.10.2024). Дані повноваження поділяються на власні та делеговані. До власних повноважень належать:

- управління навчальними, культурними, спортивними установами, медичними закладами охорони здоров'я, що належать громадам, молодіжними установами за місцем проживання, організацією їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

- забезпечення здобуття всієї загальної середньої, професійно-технічної освіти, професійно-технічних навчальних закладах, вищої освіти в вищих навчальних закладах, створення необхідних умов для виховання дітей, молоді, трудового навчання, профорієнтації, розвитку їх навичок, роботи з підвищенням продуктивності праці студентів, молодіжних та науково-освітніх організацій;

- сприяння роботі національно-культурних товариств, творчих об'єднань, асоціацій, інших громадських та некомерційних організацій, що працюють у галузі охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту, роботи з молоддю;

- створення умов для занять фізичною культурою та спортом за місцем проживання та місцями масового відпочинку.

До делегованих повноважень належать:

- забезпечення розвитку всіх видів освіти та охорони здоров'я; розвиток та вдосконалення мережі оздоровчих та освітніх закладів усіх форм власності, фізичної культури та спорту, визначення потреб та створення замовлень для цих закладів, організація роботи з підвищення кваліфікації персоналу, залучення роботодавців до забезпечення стажування учнів професійно-технічних шкіл;

- надання допомоги у працевлаштуванні випускників загальноосвітніх та професійно-технічних шкіл державної або комунальної форми власності;

- вирішення питання щодо надання неповнолітнім, учням, студентам, пенсіонерам та інвалідам права на безоплатне та пільгове користування об'єктами фізичної культури та спорту, культури та встановлення порядку відшкодування цим установам витрат на послуги, що надаються безкоштовно або на пільгових умовах.

Є необхідність узгодження власних та делегованих повноважень у молодіжній сфері виконавчих органів місцевого самоврядування в об'єднаних територіальних громадах. Важливо поширювати делеговані повноваження міської ради об'єднаної територіальної громади на такі питання: умови працевлаштування молоді, проживання молоді, зайнятість молоді, освіта, впровадження інформаційної освіти, участь молоді, соціальні послуги для молоді. У практичному посібнику з організації місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, який підготовлений Асоціацією міст України з метою ефективної організації роботи виконавчого органу

місцевого самоврядування, розроблено типові положення про структурні підрозділи міської (сільської) ради, включаючи освіту, молодь та спорт.

Для органів місцевого самоврядування робота з молоддю має бути одним із пріоритетних напрямків, в контексті реалізації молодіжної політики. Для реалізації молодіжної політики на рівні громад міськими радами повинні розробляти наступні напрямки роботи: створювати та забезпечувати діяльність молодіжних центрів та молодіжних працівників; сприяти створенню та розвитку інститутів громадянського суспільства; проектувати національну молодіжну інфраструктуру, забезпечувати її організаційну та фінансову підтримку; налагодити міжгалузеву та міжгалузеву співпрацю у молодіжній роботі; оцінити ефективність роботи з молоддю на рівні громади та звітувати перед громадою про стан роботи з молоддю; забезпечувати умови для участі молоді та громадського нагляду за молоддю [52].

На рівні міської громади питаннями молодіжної політики на міському рівні займаються спеціальні відділи. Перелік завдань діяльності відділу, зокрема запропоновано виконання таких напрямків роботи:

- вивчення потреб та внесення пропозицій до виконавчого комітету міста щодо створення сприятливих умов для працевлаштування молоді, інтелектуального розвитку та творчого розвитку, формування гуманістичних цінностей та патріотичних почуттів у молодих громадян;
- сприяння набуттю знань, навичок та інших компетенцій молодими людьми поза освітньою системою (розвиток неформальної молодіжної освіти), зокрема шляхом впровадження програми "Молодіжний працівник";
- вивчення потреб та внесення пропозицій до виконавчого комітету міської ради щодо розвитку молодіжної інфраструктури, включаючи багатоцільові молодіжні центри, щодо навчання, самореалізації та змістовного дозвілля молоді;
- сприяння розвитку соціальних рухів молоді та дітей, волонтерство;
- підтримка молодіжних та дитячих громадських об'єднань;

- консультування громадян щодо створення молодіжних та дитячих громадських об'єднань;
- участь в організації та проведенні міжнародних та національних освітніх, інформаційних, культурних та професійно-аналітичних заходів для молоді.

Основним завданням спеціаліста з питань молодіжної роботи виконавчого комітету територіальної громади є забезпечення управління молодіжною роботою на рівні громади, і включає в себе:

- розробку пропозицій щодо підтримки молодіжних ініціатив та розвитку молодіжної інфраструктури;
- лобіювання питань молоді в органах місцевого самоврядування територіальної громади;
- адміністративна підтримка діяльності молодіжних центрів та молодіжних працівників;
- взаємодія з громадськими організаціями, які працюють з молоддю;
- оцінка ефективності молодіжної роботи на рівні громади.

Організація роботи з молоддю на рівні громади включає врахування ресурсів та налагодження співпраці між професіоналами з різних галузей: освітньої, культури, соціального захисту тощо. Молодіжна робота у громаді повинна враховувати потреби та інтереси молоді та формувати активну громадянську участь молоді. Активне залучення молоді до життя місцевих громад та забезпечення координації роботи з молоддю можливе лише за умови створення молодіжної інфраструктури в громаді, яка забезпечує підтримку та розвиток існуючих та створення нових молодіжних центрів та впровадження молодіжних працівників. Допомогу в цьому повинен надавати Молодіжний центр, який виступає центром практичної роботи з молоддю та об'єднанням соціально активної молоді [44].

Розглянемо досвід Люботинської міської територіальної громади та міста Люботин.

Площа Люботинської міськрі територіальної громади займає 101,57 м².

Чисельність населення міської територіальної громади складає – 27484 чол. Чисельність міста Люботин – 24031 чол. (станом на 2022 рік).

До території Люботинської міської територіальної громади входять: місто Люботин, смт. Манченки, селища Караван, Коваленки, Байрак, Барчани, Горіхове, Гурине, Мищенки, Нестеренки, Смородське, Сажари, Спартаси, Травневе, Ударне.

Протягом березня – грудня 2022 року до міської територіальної громади було прийнято понад 13000 чол. внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Станом на 2024 р. – кількість молоді, що мешкає в м. Люботин становить – 8500 осіб (з урахуванням молоді ВПО – близько 1500 осіб).

В Люботинській міській територіальній громаді власні та делеговані повноваження щодо забезпечення та координації роботи з молоддю здійснюють структурні підрозділи Люботинської міської ради, організації, підприємства та установи міської територіальної громади. Структурні підрозділами органів виконавчої влади у Люботинській міській територіальній громаді, які займаються питаннями молоді у громаді ми бачимо у табл. 1.1.

Таблиця 1.1 Забезпечення та координація роботи з молоддю структурними підрозділами у Люботинській міській територіальній громаді

Структурні підрозділи органів виконавчої влади, що забезпечують роботу з молоддю у Люботинській міській територіальній громаді	
Структурні підрозділи	Повноваження щодо роботи з молоддю. Напрями взаємодії
Відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області	організація та проведення спільних заходів; підтримує талановиту та обдаровану молодь, яка розвиває культуру суспільства; підтримуйте творчі ініціативи молоді; розвиток волонтерського руху

Продовження таблиці 1.1.

Структурні підрозділи	Повноваження щодо роботи з молоддю. Напрями взаємодії
Відділ освіти Люботинської міської ради Харківської області	активізувати учнів; організація загальних заходів для молоді; співпрацювати зі шкільними радами; підтримуйте молодих творців
Люботинський міський відділ національної поліції України в Харківській області	попереджайте негативне ставлення у дітей та молоді; забезпечити охорону громадського порядку під час проведення заходів
Служба у справах дітей Люботинської міської ради Харківської області	організувати загальні заходи для підтримки та розвитку дітей; захист прав дитини та запобігання насильству над дітьми та підлітками
Управління соціального захисту населення Люботинської міської ради Харківської області	соціальний захист та підтримка молоді; організація літнього відпочинку дітей та їх оздоровлення; надавати допомогу учасникам АТО
Відділ забезпечення діяльності виконкому та внутрішньої політики	робота з громадськими організаціями у сфері державної молодіжної політики; поширювати інформацію про поточні та заплановані заходи для молоді; спільна організація заходів

До переліку структурних підрозділів Люботинської міської ради входить відділ культури, молоді та спорту, який безпосередньо, безпосередньо, займається розвитком молодіжної політики у міській територіальній громаді. Відділ протягом 2011 - 2021 рр. зазнавав постійних змін, реорганізації, скорочення секторів, скорочення та введення посад та зміни назви відділу. Свідченням цього є рішення сесій Люботинської міської ради. Так, рішенням IV сесії VI скликання Люботинської міської ради Харківської області «Про структуру та чисельність виконавчих органів Люботинської міської ради» від 20 січня 2011 р. № 71, було ліквідовано з 01 квітня 2011 р. відділ сім'ї та молоді та спорту виконавчого комітету

Люботинської міської ради. Відбулося скорочення посади начальника відділу з питань сім'ї, молоді та спорту (1 штатна одиниця).

Відділ з питань сім'ї, молоді та спорту з 1 штатною одиницею, а саме, посаду начальника відділу було повернено до структури виконавчих органів Люботинської міської ради рішенням XV сесії VI скликання Люботинської міської ради Харківської області «Про внесення змін до структури виконавчих органів Люботинської міської ради, затвердженої рішенням XII сесії Люботинської міської ради VI скликання від 22.09.2011 р. № 482» від 24 листопада 2011 р. № 533.

З метою вдосконалення роботи у галузі культури, молоді та спорту, створення необхідних умов для самореалізації, всебічного розвитку особистості кожного громадянина, надання населенню якісних послуг у сфері культури і спорту відділ культури Люботинської міської ради перейменовано на відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області згідно з рішенням XI сесії VIII скликання Люботинської міської ради Харківської області від 25 травня 2021 р. № 449 «Про перейменування Люботинського міського відділу культури Люботинської міської ради у відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області та затвердження Положення про нього у новій редакції» (додаток А) [58]. Даним рішенням внесено зміни у структуру відділу, а саме розширено функції щодо надання населенню якісних послуг у сфері фізичної культури і спорту та молодіжної політики. В свою чергу рішенням XI сесії VIII скликання Люботинської міської ради Харківської області «Про внесення змін до структури виконавчих органів Люботинської міської ради» № 506 від 25 травня 2021 р. виведено із структури виконавчих органів Люботинської міської ради «Відділ у справах молоді та спорту» та скорочено 1 штатну одиницю, а саме: посаду начальника відділу у справах молоді та спорту з 01 серпня 2021 р. та введено 2 додаткові штатні одиниці до відділу культури молоді та спорту Люботинської міської ради з 01 серпня 2021 р.

Станом на 2024 р. відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради є самостійним структурним підрозділом Люботинської міської ради, що забезпечує реалізацію державної політики з питань молоді, фізичної культури та спорту. Відділ є юридичною особою публічного права, утримується за рахунок коштів міського бюджету, має самостійний баланс, реєстраційні рахунки в органах Державного казначейства. Відділ безпосередньо підпорядковується заступнику міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

Положення про відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради (додаток Б) затвердженого рішенням Люботинської міської ради від 25 травня 2021 р. № 449 [58]. Складається з загальних положень, місії відділу, задач та функцій відділу, прав відділу, структури відділу. Структура і чисельність працівників відділу затверджується міською радою. Штатний розпис і фонд оплати праці працівників та видатки на утримання відділу затверджує міський голова.

Відділ очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади міським головою. Призначення на посаду здійснюється за рішенням конкурсної комісії, за результатами стажування або з кадрового резерву. Особа, що призначається на посаду начальника, повинна мати повну вищу освіту відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем, з вимогами до стажу роботи, досконалим володінням державною мовою, навичками роботи на комп'ютері. На посаду головного спеціаліста відділу культури, молоді та спорту призначається особа, яка має повну вищу освіту відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, без вимог до стажу роботи та досконалим володінням державною мовою, з навичками роботи на комп'ютері.

Отже, відділ культури молоді та спорту Люботинської міської ради складається з трьох штатних одиниць і практично одна штатна одиниця відповідно до своєї посадової інструкції займається розвитком молодіжної

політики в усіх напрямках. Отже, як видно з переліку вище розглянутих рішень ради, відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради протягом одинадцяти років зазнав значних змін: реформування структури відділу, зміни спеціалістів відділу, скорочення відділу та штату, що безпосереднь займався молодіжною політикою в громаді та зміни назви відділу. Для більш ефективнішої роботи є гостра необхідність в розширенні штату працівників по роботі з молоддю, адже, станом на 2024 р. – кількість молоді, що мешкає в м. Люботин становить – 8500 осіб (з урахуванням молоді ВПО – близько 1500 осіб), що є великим навантаженням на одного працівника.

Документами, які регламентують діяльність відділу є:

- зовнішні документи - Конституція України, Закони України, інші нормативно-правові акти, документи Харківської обласної військової адміністрації, загальні правила поведінки посадової особи органу місцевого самоврядування;

- внутрішні документи – Статут Люботинської міської територіальної громади, Регламент виконавчого комітету Люботинської міської ради Харківської області, рішення міської ради та її виконавчого комітету, розпорядження та доручення міського голови, Положення про відділ, правила внутрішнього трудового розпорядку.

До повноважень відділу культури, молоді та спорту Люботинської міської ради з питань розвитку молодіжної політики належать:

- Залучати до розроблення місцевої програми розвитку фізичної культури та спорту та розгляду питань, що належать до його компетенції, тренерів-викладачів, спортсменів і спеціалістів.

- Одержувати в установленому порядку від інших підрозділів виконавчої влади, підприємств , установ та організацій усіх форм власності інформацію, документи та інші матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань.

- Здійснювати перевірку стану роботи міської ДЮСШ, спортивних клубів незалежно від підпорядкування і форм власності.
- Організовувати методичну та інформаційну роботу, проводити семінари, конференції, «круглі столи» з питань, що належать до компетенції відділу.
- Скликати в установленому порядку наради, конференції і семінари з питань, що належать до його компетенції.
- Вносити пропозиції щодо фінансування закладів культури, закладів спортивного спрямування, брати безпосередню участь у формуванні бюджету галузей.
- Відділ під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з іншими структурними підрозділами Люботинської міської ради та виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, об'єднаннями громадян (додаток Б).

Одним з пріоритетних напрямків діяльності структурного підрозділу Люботинської міської ради є реалізація заходів, спрямованих на виконання програм реалізації молодіжної політики, реалізації проектів програм, розроблених громадськими організаціями, обласних програм підтримки молоді, програм щодо патріотичного виховання молоді та програм щодо попередження насильства в сім'ї.

Відділом молоді та спорту виконкому Люботинської міської ради було розроблено Комплексну міську програму «Майбутнє Люботинщини» на 2016 – 2020 роки, яка затверджена рішенням II сесії VII скликання Люботинської міської ради від 22.12.2015 року № 86; Відділом культури молоді та спорту Люботинської міської ради було продовжено розроблення Комплексної міської програми «Майбутнє Люботинщини на 2021- 2023 роки», затвердженої рішенням III сесії VIII скликання Люботинської міської ради від 24.12.2020 р. № 27. Дана Програма передбачала фінансування з міського бюджету у сумі 691,5 тис. грн. Фактично профінансовано заходи на суму 89,5 тис. грн. (12,9% від запланованого). Візьмемо показники фінансування

Програми за останні 5 років, а саме за 2019 – 2023 роки: на 2019 рік передбачено виділення коштів з міського бюджету на загальну суму 18,5 грн., профінансовано на 5,5 грн.; на 2020 рік передбачено виділення коштів з міського бюджету в сумі 18,8 тис. грн., профінансовано на загальну суму 43,0 тис.грн.; на 2021 рік передбачено фінансування з міського бюджету в сумі 208,0 тис. грн., профінансовано на загальну суму 5,0 тис.грн., на 2022 рік передбачено фінансування з міського бюджету в сумі 228,0 тис.грн., профінансовано на загальну суму 12,0 тис.грн.; на 2023 рік передбачено фінансування з міського бюджету в сумі 49,0 тис. грн., профінансовано на загальну суму 24,0 тис.грн.

Комплексна програма Майбутнє Люботинщини, розроблена відділом молоді та спорту та відділом культури, молоді та спорту Люботинської міської ради містить у собі основні заходи та засади державної молодіжної політики у сфері інтелектуального та творчого розвитку молоді, оздоровлення та відпочинку, розвитку молодіжного громадського руху. Мета Програми – створення соціально-економічних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення, морального, інтелектуального, фізичного розвитку молоді, реалізації її творчого потенціалу, як у власних інтересах, так і в інтересах України. Основні завдання Програми:

- сприяти патріотичному, духовному, моральному розвитку, пропаганді здорового способу життя, профілактиці негативних явищ, вирішенню проблеми поліпшення змістовного, активного і здорового способу життя, створенню сприятливих умов для якісного оздоровлення;

- сприяти всебічній підтримці щодо формування та розвитку молодіжної активності, гарантії її соціального становлення, сприянню та підтримці інтелектуальної та обдарованої молоді, її самореалізації і самовизначенню; творчому розвитку особистості, організації змістовного дозвілля; створенню сприятливого середовища для зайнятості молоді,

підтримці молодіжних, громадських організацій та їх спілок у реалізації програм спрямованих на вирішення соціальних проблем молоді. Співвідношення запланованого та фактичного фінансування Програми ми бачимо на рис.1

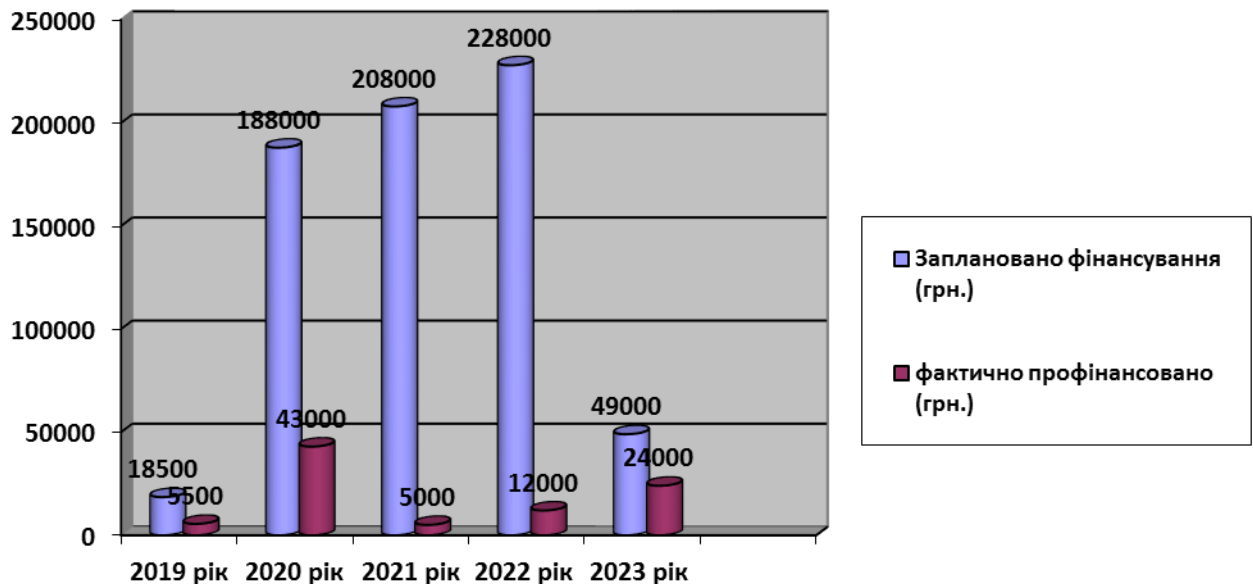

Рис. 1. Порівняння запланованого та фактичного фінансування з міського бюджету за роками відповідно до Комплексної програми «Майбутнє Люботинщини» на 2019 – 2024 роки.

Отже, протягом 5 років з місцевого бюджету на реалізацію молодіжної політики у Люботинській міській територіальній громаді, в рамках Комплексної програми «Майбутнє Люботинщини», було передбачено 691,5 тис грн., а фактично використано: 89,5 тис. грн., що становить 12,9% від запланованої суми. Звідси ми бачимо, що фінансування на реалізацію та підтримку молодіжної політики в міській територіальній громаді здійснюється на критично низькому рівні. Це тягне за собою зниження рівня зацікавленості та залучення молоді у процеси розробки рішень та організації і участі у заходах та проектах, спрямованих на національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості молоді.

Відповідно до нормативно-правової бази, якою керується відділ він займається такою діяльністю в межах власних повноважень: виносить на розгляд сесій міської ради питання щодо молоді міської територіальної громади; розробляє та реалізовує цільові комплексні програми; проводить соціальні роботи з молоддю громади; надає соціальні послуги молодим громадянам; веде роботу з кадрами у сфері молодіжної політики; подає до міської ради необхідні показники та вносить протягом року коригування та пропозиції до програм і планів з поліпшення становища молоді, займається профілактикою запобігання насилля, протидії торгівлі людьми, займається питаннями відпочинку та дозвілля молоді, приділяє увагу, та координує роботу щодо національно-патріотичному вихованню молоді; забезпечує та координує виконання програм, шляхом взаємодії з відповідними підприємствами, установами та організаціями міської територіальної громади, незалежно від форм власності.

Також, відділ здійснює заходи спрямовані на підвищення рівня правової обізнаності, соціального і правового захисту молоді, пропагування сімейних цінностей, організовує та проводить освітньо-виховні, інформаційно-просвітницькі, культурологічні заходи, а саме: займається підготовкою та проведенням семінарів-тренінгів, змагань, допомагає молоді у проведенні акцій, круглих стілів, конференцій, фестивалів, конкурсів, інших заходів та заходів з патріотичного виховання, які призначені для: формування цінностей та утвердження національно-патріотичної та громадянської свідомості; намагається збільшити кількість молодих людей, які пишаються своїм українським походженням, громадянством та готові виконати свій конституційний обов'язок захищаючи незалежність та територіальну цілісність України; сприяє збільшенню кількості молоді, залученої до національно-патріотичної просвітницької діяльності за участю учасників АТО та учасників бойових дій; популяризує українську мову.

Відділ надає, за потреби, в межах власних повноважень та компетенції, підприємствам, установам та організаціям, об'єднанням громадян та окремим громадянам методичну і практичну допомогу та консультує з питань молоді.

Відділом розробляються сценарії свят, кошториси, макети буклетів, плакатів, брошур, готує інформацію, яка висвітлюється на офіційному сайті Люботинської міської територіальної громади про проведення заходів або якісь інші події, що стосуються молоді міської територіальної громади. Ведеться відділом і листування з Харківською обласною військовою адміністрацією, районною військовою адміністрацією, іншими органами влади. Готуються рішення сесій та виконавчого комітету, розпорядження міського голови, відповіді на звернення громадян, підприємств, установ та організацій міста, стосовно молодіжної політики. Відділ забезпечує участь молоді у процесі провадження політики шляхом взаємодії з молодіжними громадськими організаціями. Найактивніша робота ведеться з навчальними закладами міської територіальної громади, а саме: Люботинським професійним ліцеєм залізничного транспорту, загальноосвітніми навчальними закладами, Люботинської дитячо-юнацькою спортивною школою, а також з такими організаціями, як: Товариством Червоного Хреста України у м. Люботин, Люботинським місцевим центром надання вторинної правової безоплатної допомоги, Люботинським міським центром зайнятості, Комунальним закладом – міським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та ін.

Для досягнення результатів у розвитку молодіжної політики в Люботинській міській територіальній громаді та в місті Люботин необхідно передусім намагатися залучати активну молодь до співпраці з відділом культури, молоді та спорту. Дати молоді можливість втілювати власні проекти щодо розвитку молодіжної політики та включати їх в Програму розвитку культури, молоді та спорту Люботинської міської ради. Є

необхідність розвивати різні форми участі юридичних осіб та громадських організацій в молодіжній політиці, орієнтуючись на інноваційність в інструментах молодіжної політики, а також на проблеми і можливості молоді, співпрацювати парно в схемі: «влада – громада».

Тож, реалізація молодіжної політики є одним з основних напрямків діяльності органів місцевого самоврядування. Все це підтверджує значення місцевого самоврядування, як форми публічної влади у створенні умов для соціального становлення та розвитку молоді. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" визначає низку компетенцій органів місцевого самоврядування, які прямо чи опосередковано стосуються молоді: власні та делеговані компетенції. Основними напрямками реалізації молодіжної політики в міській територіальній громаді є: мобільність молоді, молодіжні обміни, культурний розвиток; здоров'я та фізичний розвиток, статеве виховання молоді; виховання, національно-патріотичне виховання та громадянське виховання молоді; працевлаштування молоді; проблеми молодіжного житла та будівництво; соціальна підтримка вразливої молоді, молодих сімей; доступ до інформації, правовий захист молоді.

2.2. Напрямки реалізації молодіжної політики в місті

В умовах сучасного розвитку громади особливої актуальності набуває питання залучення молодого покоління до прийняття управлінських рішень, зміцнення засобів впливу на місцеву владу з питань підтримки молоді, створення кращих умов для реалізації її потенціалу. Важливим у цьому напрямку є створення консультаційно-дорадчих органів, як форми взаємодії органів місцевого самоврядування та молоді. Таким органом, зокрема, є Молодіжна рада, як консультативно-дорадчий орган, який може вносити свої пропозиції до органу місцевого самоврядування щодо створення належних умов для розвитку молодого покоління.

З історії становлення Молодіжних рад: за даними групи Facebook “Молодіжні ради України”, молодіжних рад у грудні 2018 року в Україні було понад 80, всі вони мали різну структуру та потенціал. Деякі ради створювались під керівництвом певних посадових осіб - мерів, голів обласних державних адміністрацій тощо, а деякі - при виконавчих органах міських рад - відділах молоді, сім'ї; молоді та спорту. Така різноманітність часто призводила до того, що ради не співпрацювали між собою [56]. Кабінет Міністрів України у грудні 2018 року затвердив положення про молодіжні дорадчі органи. Урядовим рішенням було рекомендувало обласним та органам місцевого самоврядування створити до 1 березня 2019 року молодіжні дорадчі органи, затвердивши положення з урахуванням типових положень, прийнятих цією постановою.

Молодіжна рада - це дорадчий орган, створений місцевими органами влади з представників молоді для консультування, розробки та реалізації молодіжної політики на місцях. Молодіжна рада діє відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання» (редакція від 03.09.2024) і, водночас, відповідає таким критеріям: ціль, визначена в статуті, безпосередньо пов'язана з молодіжною сферою, а більшість цілей спрямована на молодь. Молодіжна рада в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, рішеннями виконавчих органів влади та розпорядженнями їх посадових осіб, Європейською хартією про участь молоді у громадському житті на місцевому та регіональному рівнях, іншими нормативн-правовими актами в галузі молоді та положенням про Молодіжну раду.

Діяльність Молодіжної ради базується на принципах верховенства права, законності, гласності, відкритості, відповідальності. Молодіжна рада не може бути членом громадських, релігійних об'єднань та політичних партій.

Основними завданнями молодіжної ради є:

- участь молоді у процесі розвитку,
- прийняття актів місцевої ради та її посадових осіб задля вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері та контролю за їх виконанням;
- залучення молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя територіальної громади шляхом участі у розробці та реалізації місцевих програм у сфері молоді;
- консолідація молодіжного руху на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- співпраця місцевої ради з громадськими об'єднаннями та їх відокремленими підрозділами, органами шкільного та студентського самоврядування та установами, громадськими організаціями, благодійними та релігійними організаціями, профспілками та їх об'єднаннями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, творчими спілками, об'єднаннями, засобами масової інформації, іншими бізнес-асоціаціями для вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;
- сприяння взаємодії з міською радою у вирішенні питань, що стосуються життя молоді та їх участі у всіх сферах суспільного життя міської громади;
- вивчення та систематичний аналіз, прогнозування соціальних процесів у молодіжному середовищі громади;
- залучення соціально активної молоді до вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;
- внесення пропозицій до виконавчих органів влади щодо визначення та обґрунтування пріоритетних напрямків реалізації молодіжної політики та проведення відповідної роботи на місцевому рівні, вирішення проблемних питань.

Відповідно до покладених на неї завдань, Молодіжна рада проводить:

- аналіз ефективності реалізації повноважень міської ради щодо вирішення питань у молодіжній сфері місцевого значення, включаючи контроль за виконанням завдань, покладених на міську раду;

- подавати до міської ради пропозиції, які допоможуть залучити молодь до вирішення соціально-економічного, політичного та культурного життя міської територіальної громади та слідкувати за підвищенням ефективності рішень, які приймаються міською радою і впливають на життя молоді;
- готує рекомендації для міської ради з вирішення питань у молодіжній сфері місцевого значення та надсилає їх до міської ради не рідше двох разів на рік;
- здійснює громадський контроль за розглядом пропозицій та зауважень зроблених молодіжної ради у бік міської ради, забезпечуючи тим самим її прозорість та відкритість діяльності, а також доступ до публічної інформації, якою вона володіє, та виконання положень у сфері молодіжної політики;
- бере участь у розробці проектів актів міської ради та її посадових осіб для вирішення питань щодо молодіжної сфери місцевого значення;
- здійснює попередню оцінку та підготовку рішень у формі рекомендацій до проектів актів міської ради та її посадових осіб задля вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;
- готує пропозиції щодо фінансування пріоритетних напрямків молодіжної сфери на місцевому рівні, а також надає висновки щодо ефективності використання бюджетних коштів наданих для реалізації міських програм, які стосуються питань молоді;
- сприяє привабливості цільового фінансування для реалізації заходів молодіжних програм;
- розробляє та впроваджує механізми взаємодії міських рад та молодіжних громадських об'єднань на основі партнерства, відкритості та прозорості;
- заохочує участь інститутів громадянського суспільства, що здійснюють діяльність у молодіжній сфері на території громади з метою вирішення актуальних проблем молоді, узагальнює отримані пропозиції та подає їх до міської ради;
- підтримує та організовує заходи для виконання завдань молодіжної ради;
- вносить пропозиції до міської ради щодо проведення громадських консультацій з місцевих питань у молодіжній сфері;

- щороку надає міській раді обов'язкову інформацію з питань молодіжної сфери та становища молоді в територіальній громаді;
- систематично інформує громадськість про свою діяльність та рішення, публікує річний звіт про роботу молодіжної ради.

Кількість членів Молодіжної ради визначається установчими зборами ради та не може перевищувати 35 осіб. До складу Молодіжної ради можуть входити громадяни України у віці від 14 до 35 років. Термін повноважень Молодіжної ради становить два роки. Організація діяльності та інші процедурні питання молодіжної ради визначаються положенням про молодіжну раду, яке розробляється з урахуванням типового положення та погоджується з міською радою та затверджується на установчих зборах молодіжної ради.

Молодіжну раду очолює голова, який обирається шляхом голосування з числа членів Молодіжної ради на першій сесії. Одна і та ж особа не може головувати більше ніж у одній молодіжній раді, створеній одночасно відповідно до вимог типового положення. У голови молодіжної ради є заступник, який обирається з числа членів ради. Основною формою роботи молодіжної ради є засідання, що проводяться за потреби, але не рідше одного разу на квартал. Сесію Молодіжної ради очолює голова молодіжної ради або, за його відсутності, заступник голови молодіжної ради, за відсутності заступника - член, який уповноважений радою. Засідання молодіжної ради є дійсним, якщо принаймні половина її членів присутні і рішення приймається відкритим голосуванням.

Міська рада, яка утворила молодіжну раду, надає інформаційну, організаційну, та матеріально-технічну підтримку молодіжній раді, створюючи належні умови для її роботи, включаючи надання приміщень та засобів зв'язку.

Ці положення мають рекомендаційний характер, на їх основі мають ґрунтуватися інші положення про Молодіжну раду в Україні.

Прикладом діяльності молодіжних рад в Україні є Молодіжна рада при Люботинській міській раді Харківської області.

У 2019 році активна молодь м. Люботин та міської територіальної громади звернулася до міського голови Люботинської міської ради з проханням створення Молодіжної ради, з затвердженням її складу, Положення та сприяти початку діяльності з розвитку молодіжної політики в міській територіальній громаді.

Керуючись ст. 32, 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [44], ст. 25 Статуту Люботинської міської територіальної громади [57] з метою формування активної суспільно-відповідальної позиції молоді, з залучення її до участі у вирішенні проблем міської територіальної громади рішенням LXXIII сесії VII скликання Люботинської міської ради від 24 вересня 2019 р. № 403 «Про внесення змін до Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді та затвердження складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді» (Додаток В) було створено Молодіжну раду при Люботинській міській раді - неполітичний консультативно-дорадчий орган з питань молодіжної політики. Цим же рішенням було затверджено склад Молодіжної ради, Положення про Молодіжну раду (Додаток Г). На перших зборах Молодіжної ради було заплановано систематично проводити зустрічі членів Молодіжної ради з міським головою, посадовими особами органів місцевого самоврядування, депутатським корпусом. Новий склад Молодіжної ради при Люботинській міській раді було затверджено рішенням LXXIX сесії VII скликання Люботинської міської ради від 26 грудня 2019 р. № 578 «Про затвердження нового складу Молодіжну раду при Люботинській міській раді» (Додаток Г).

До складу Молодіжної ради увійшло 19 членів, включаючи голову Молодіжної ради. Перша Молодіжна рада розпочала активну роботу в міській територіальній громаді, виконувала свої обов'язки та співпрацювала з владою. Така співпраця молоді з владою дала можливість членам Молодіжної ради зарекомендувати себе як майбутній кадровий резерв

органів місцевого самоврядування. Деякі члени цієї Молодіжної ради в подальшому працюють в органах місцевого самоврядування, деякі стали депутатами Люботинської міської ради, радником міського голови з питань молоді, помічники депутатів.

Молодіжна рада при Люботинській міській раді є постійно діючим консультативно-дорадчим органом з питань молодіжної політики, покликана сприяти взаємодії молоді Люботинської міської територіальної громади з Люботинською міською радою та її виконавчими органами, забезпечувати узгодженість дій у вирішенні питань, що впливають на життя молоді та забезпечують її участь в усіх сферах життя громади.

У своїй діяльності Молодіжна рада при Люботинській міській раді керується Конституцією і законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, актами та рішеннями міської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови, Європейською Хартією участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівнях, іншими нормативно-правовими актами у молодіжній сфері, а також Положенням про Молодіжну раду при Люботинській міській раді, яке було затверджено рішенням XVII сесії VIII скликання Люботинської міської ради Харківської області від 30 листопада 2021 року № 983 [58].

Метою Молодіжної ради при Люботинській міській раді є посилення впливу молоді на життя громади шляхом розвитку взаємодії лідерів та активістів органів молодіжного і учнівського самоврядування з органами місцевого самоврядування.

Основними завданнями молодіжної ради є:

- залучення молоді до місцевого самоврядування та створення системи молодіжного самоврядування в громаді для збалансування та найбільш ефективного виконання державної молодіжної політики;
- залучення молоді до участі в усіх сферах діяльності громади, сприяння

розвитку творчого та інтелектуального потенціалу молоді, а також допомога в набутті практичного досвіду роботи в системі місцевого самоврядування.

- вивчення, розроблення та впровадження проектів та програм пріоритетних напрямків молодіжної політики в громаді;
- забезпечення постійного зв'язку між органами місцевого самоврядування та представниками молоді громади у сфері реалізації молодіжної політики;
- сприяння співпраці Люботинської міської ради з громадськими об'єднаннями та їх відокремленими підрозділами, органами студентського та учнівського самоврядування, релігійними, благодійними організаціями, творчими спілками, професійними спілками та їх об'єднаннями, асоціаціями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, органами самоорганізації населення, засобами масової інформації, іншими невідповідними товариствами та установами (далі – інститути громадянського суспільства), легалізованими відповідно до законодавства щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;
- налагодження міжрегіональних та міжнародних зв'язків з питань реалізації молодіжної політики;
- подання на розгляд міському голові інформації щодо стану реалізації молодіжної політики на території Люботинської міської територіальної громади.

Аналіз положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді дозволяє зазначити, що вона має надзвичайно широкі повноваження як для консультативно-дорадчого органу. Молодіжна рада – це амбітний проект, що має стати надійним союзником влади. Але, на жаль, у молоді часто відсутня можливість випробувати свої сили при владі шляхом залучення до виконання тих чи інших повноважень. Часто посадові особи не прислухаються до порад молоді і це не дає можливості показати довіру та впевненість у своїх силах, через що не відбувається взаємодія та розширення залучення молоді до життя громади.

Відповідно до Положення діяльність Молодіжної ради при Люботинській міській раді ґрунтується на принципах верховенства права, законності, гласності, відкритості, відповідальності, колегіальності, рівноправності та добровільності, вона не входить до громадських та релігійних об'єднань, політичних партій, систематично інформує громаду про свою діяльність.

Повноваження Молодіжної ради не можуть бути передані іншим дорадчим органам та комісіям, які утворенні Люботинською міською радою, її виконавчими органами та посадовими особами.

Рішення Молодіжної ради, прийняті в межах повноважень, мають рекомендаційний характер для організацій, установ, підприємств, їх об'єднань, об'єднань громадян незалежно від форм власності та господарювання.

Результатом діяльності Молодіжної ради, як консультативно-дорадчого органу, є розробка рекомендацій, які мають сприяти прийняттю найбільш якісних рішень органами місцевого самоврядування та їх структурними підрозділами відносно питань, які впливають на життя молоді та сприяють залученню її до вирішення проблем міської територіальної громади.

Порядок роботи Молодіжної ради встановлюється Регламентом, який приймається більшістю голосів від загального складу Молодіжної ради.

Організаційне забезпечення діяльності Молодіжної ради здійснює відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради та виконавчий комітет Люботинської міської ради.

Молодіжна рада спрямовує свою діяльність:

- у громадській сфері: шляхом полегшення спілкування органів місцевого самоврядування та молоді громади, підвищення активності та досвідченості молоді громади, розвитку молодіжного лідерства;
- у соціальній сфері: шляхом залучення молоді до вирішення соціальних проблем міської територіальної громади, попередження

розповсюдження негативних явищ, у молодіжному середовищі, участі у реалізації програм соціального розвитку міської територіальної громади;

– у економічній сфері: шляхом розвитку молодіжного підприємництва, сприяння професійному росту молодих підприємців, налагодженню їх взаємовідносин з органами місцевого самоврядування.

Молодіжна рада: вивчає та узагальнює стан роботи з молоддю в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, закладах і організаціях усіх форм власності; готує за дорученням міської ради та міського голови аналітичний матеріал (довідки, експертні та молодіжні оцінки, рекомендації); подає на розгляд міському голові щорічну інформацію про хід реалізації молодіжної політики та суспільне становище молоді у міській територіальній громаді.

Члени молодіжної ради з початку її утворення брали участь у реалізації проектів освітнього, екологічного, спортивного, політичного та інших напрямів. Команда Молодіжної ради реалізувала певну кількість заходів та проектів, переважно за позабюджетні кошти. Молодіжна рада відкрила інформаційну сторінку Facebook, де висвітлювала результати своєї роботи, інформувала про проведення заходів та проводила соціальні опитування населення для аналізу своєї роботи.

Молодіжна рада діє на добровільній, відкритій та прозорій основі та звітує перед громадськістю не рідше одного разу на рік. Міський голова може призначати радників молоді на загальні чи інші посади.

У період 2019 – 2021 років у Люботинській міській територіальній громаді члени Молодіжної ради брали активну участь у підготовці проектів нормативно-правових актів, які спрямовані на реалізацію молодіжної політики. Для адміністративного забезпечення роботи з молоддю на рівні громади у Відділі культури, молоді та спорту є 1 штатна одиниця спеціаліста, який відповідає за роботу з молоддю, але цього недостатньо для всебічного розвитку та повноцінної реалізації молодіжної політики на місцевому рівні. Бажано було б створити структурний підрозділ з відповідними кадрами

щодо роботи з молоддю, який був би здатними реалізовувати молодіжну політику та працювати з молоддю, організовуючи роботи з молоддю в міській територіальній громаді.

Спеціаліст відділу культури, молоді та спорту по роботі з молоддю координує роботу членів Молодіжної ради з таких питань:

- допомагає у розробці пропозицій щодо розвитку молодіжної інфраструктури та підтримувати молодіжні ініціативи;
- мобілізує інтереси молоді в органах виконавчої влади міської територіальної громади;
- надає адміністративну підтримку молодіжним центрам та кадрам;
- налагоджує співпрацю з органами місцевого самоврядування та громадськими структурами, з організаціями, що працюють з представниками молоді та підприємців;
- оцінює ефективність роботи з молоддю на рівні міської територіальної громади;
- звітує перед міською радою та виконавчим комітетом про ефективність роботи з молоддю.

Давня проблема у вирішенні нагальних питань розвитку молодіжної політики на території Люботинської міської територіальної громади – це відсутність молодіжного центру, де молодь може проводити вільний час та розвиватися. Підлітки та молодь міської територіальної громади позбавлені власного центру тяжіння, вільного молодіжного простору. Діючі на території громади гімназії та школи такими не являються, адже жорстко регламентовані вимогами освітянського законодавства.

Молодіжною радою за підтримки депутатів міської ради та міського голови було ініційовано питання щодо створення Молодіжного центру. Були розглянуті різні можливості щодо вирішення даного питання: будівля і фінансування, велися розрахунки бюджету. Тож, Молодіжна рада вирішує брати участь у обласних та міжнародному конкурсах: проєкт «МОЛОДЬТУТ» в рамках Програми «МРІСМО ТА ДІСМО» та обласний

мініпроект «Разом в майбутнє». Власними силами членів Молодіжної ради були розроблені проекти щодо участі в конкурсах (Додатки Д).

Враховуючи рішення Харківської обласної ради від 15 жовтня 2020 року № 1347-VII «Про внесення змін до Положення про порядок проведення обласного конкурсу мініпроектів розвитку територіальних громад «Разом в майбутнє», затвердженого рішенням обласної ради від 07 грудня 2017 року № 579-VII (зі змінами)» з метою подальшого розвитку місцевого самоврядування, визначення ефективних шляхів вирішення проблем життєзабезпечення Люботинської міської ради, рішенням V сесії VIII скликання було схвалено проект «Молодіжний центр «X – ZONA»» (створення молодіжного простору на базі Люботинського міського будинку культури за адресою: Харківська обл., Харківський район, м. Люботин, вул. Шевченко, 92а) та вирішено взяти участь в обласному конкурсі проектів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» у 2021 році (рішення V сесії Люботинської міської ради Харківської області VIII скликання від 23 лютого 2021 р. № 264 (Додаток Д) [58]. У разі перемоги у обласному конкурсі проектів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» у 2021 році було передбачено у місцевому бюджеті 2021 року для співфінансування заходів проекту кошти в сумі 133 177,80 (сто тридцять три тисячі сто сімдесят сім грн. 80 коп) гривень.

Переглянувши різні пропозиції зупинились на розташуванні (локації) Молодіжного клубу у Міському Будинку культури, але у такому вигляді як він є зараз він не міг у достатньому обсязі задовольнити сучасні вимоги по організації роботи з молоддю.

Ствоєння Молодіжного центру саме на базі Будинку культури вирішувало одразу декілька питань:

- Будинок культури має зручну локацію, оскільки він розташований у центральному міському парку, де молодь міста проводить свій вільний час;
- поряд з приміщенням Будинку культури розташований міський стадіон «Олімпієць, спортивний майданчик із штучним покриттям,

майданчик для варкауту та тренажерний майданчик, що зручно для проведення спортивних заходів;

- приміщення Будинку культури відремонтоване (капітальний ремонт завершено у кінці 2019 року), має опалення, внутрішній туалет, підключення до мережі Інтернет;

- кімната (фойє), до розглядалась можливість розміщення центру доволі простора (площа 129 кв.м.), що дає можливість організувати автономні зони для роботи;

- місце розташування Будинку культури та його графік роботи може забезпечити вільний доступ молоді до центру у зручний час;

- у Будинку культури є необхідне музичне обладнання, яке може використовуватись центром для організації творчих вечорів та розважальних заходів для молоді.

Створення Молодіжного центру на базі Будинку культури дає можливість максимально акумулювати усі можливості по створенню належних умов для роботи з молоддю з використанням сучасних інноваційних методів роботи.

На підтримку участі молоді у Проєктах створення молодіжного простору Люботинської міської територіальної громади юридичними особами Люботинської міської громади та обласними партнерами були підготовлені та направлені керівнику Програми «Мріємо та діємо» гарантійні листи, а саме: Виконавчим комітетом Люботинської міської ради Харківської області, Філією Асоціація Молодіжних центрів України «Мережа молодіжних хабів Харківщини», Люботинським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Комунальним закладом – міським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Люботинської міської ради (Додаток Д).

Проєктом Молодіжний центр «X – ZONA» було передбачено створення молодіжного простору на базі «Люботинського міського Будинку культури»

за адресою: Харківська обл., Харківський район, м. Люботин, вул. Шевченко, 92 а.

Загальна вартість фінансування Проєкту складала: 443 926,00 грн., з яких:

Харківська обласна рада	70 %	-	310 748,20 грн.
-------------------------	------	---	-----------------

Виконком Люботинської міської ради	30%	-	133 177,80 грн.
------------------------------------	-----	---	-----------------

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні у Люботинській міській територіальній громаді загальмувалось питання щодо створення Молодіжного центру «X – ZONA». Представниками Молодіжної ради разом із спеціалістом відділу культури, молоді та спорту було розраховано кошторис витрат на ремонт запропонованої локації Молодіжного клубу, але на даний час це питання лишається відкритим.

Гостро стоїть питання щодо проведення дозвілля молоді, а саме: проведення круглих столів, інтелектуальних ігор тощо на базі Комунального закладу «Люботинська публічна бібліотека» та КЗ «Люботинський міський будинок культури», але реалізація даного питання теж ускладнюється в умовах воєнного стану. Бо відповідно до Умов проведення масових заходів під час воєнного стану є умови під час воєнного стану проводити збори можна за виключних обставин, за умови якщо загальна кількість учасників заходу не перевищуватиме розрахункової місткості найближчого укриття, а організатори несуть відповідальність за проведення заходу та повинні забезпечити його припинення на час повітряної тривоги. Тому зібрання молоді проводяться з урахуванням Умов, обмеженням кількості учасників та на різних локаціях, безпосередньо в укриттях. Дані обставини обмежують залучення молоді до вирішення соціальних проблем міської територіальної громади.

Також Молодіжна рада у 2021 році брали активну участь у розробці та впровадженні Громадського бюджету (бюджету участі) Люботинської міської територіальної громади. З метою запровадження Громадського бюджету (бюджету участі) у Люботинській міській територіальній громаді, зміцнення територіальної громади шляхом надання її членам можливості прийняття

суспільно виважених рішень через запровадження сучасних демократичних механізмів взаємодії громадян з органами місцевого самоврядування, підвищення громадської активності населення Люботинської міської територіальної громади на ІУ сесії УІІІ скликання Люботинської міської ради було розглянуто та прийнято рішення від 26 січня 2021 року № 128 «Про затвердження Положення про громадський бюджет (бюджет участі) Люботинської міської територіальної громади» та розпорядженням міського голови від 15 лютого 2021 р. № 48 «Про створення робочої групи з питань громадського бюджету (бюджету участі) в Люботинській міській територіальній громаді» було затверджено склад робочої групи до якої увійшли три представники Молодіжної ради [58].

Молодіжна рада при Люботинській міській раді обрана в 2019 р. добула своєї каденції та у 2021 році припинила своє існування.

Відповідно до рішення ІХ сесії VІІІ скликання Люботинської міської ради від 27.04.2021 року № 354 «Про утворення ініціативної групи з підготовки установчих зборів для формування Молодіжної ради» (Додаток Є) [58], згідно з яким було утворено ініціативну групу з підготовки і проведення установчих зборів з формування складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді, затверджено склад ініціативної групи з урахуванням пропозицій Молодіжної ради та затверджено календарний план створення Молодіжної ради при Люботинській міській раді. На початку 2022 року було проведено установчі збори для формування складу молодіжної ради при Люботинській міській раді, під час яких не було обрано склад Молодіжної ради, зокрема голову, заступника голови, секретаря Молодіжної ради. У соціальних мережах було неодноразово поширена обява про подання заяв активною молоддю щодо участі у зборах ініціативної групи по відновленню Молодіжної ради. У Люботинській міській територіальній громаді наприкінці 2023 року був запущений процес з організації молодіжної ради, але нічим, окрім неодноразових оголошень на сайті та у соцмережах дане питання не завершилось.

Можливо, на бездіяльність та безініціативність членів ради впливає скрутне економічне становище держави і молодь змушена турбуватися про власний добробут, а не займатися розвитком молодіжної політики в місті. Відіграє у бездіяльності молоді і відношення влади, яка не надто приділяла увагу її роботі. У 2021 році такий важливий орган як молодіжна рада був фактично відсутнім в процесі здійснення молодіжної політики у місті.

Простежуючи хронологічні рамки роботи молодіжної ради у м. Люботин можна зазначити, що відповідно до Типового положення, кожен склад мав змінюватись через кожні два роки, але цього не відбувалося. З огляду на минулі події можна зробити висновок, що Молодіжна рада створювалася переважно в політичних цілях для використання в виборчій гонитві.

Проте сам факт створення молодіжної ради не свідчить про її функціонування як консультативно-дорадчого органу. Замість розробки та розвитку місцевої молодіжної політики часто можна спостерігати, як молодь займається, здебільшого, організацією розважальних чи суто освітніх заходів, що не сприяє побудові діалогу між молоддю та владою.

Для того щоб впливати на зміни в громаді, не обов'язково ставати членом молодіжної ради, депутатом або лідером організації. Проте важливо, щоб молодь розуміла, що вона є невідомою частиною громади та може багато зробити для її розвитку, і в свою чергу громада надасть молодим людям можливості для реалізації. Завдання працівників, які, в межах власних повноважень, займаються питаннями молодіжної політики на рівні територіальної громади – формувати активну позицію у молоді.

Повномасштабне російське вторгнення поставило Україну перед небаченими до того викликами та спричинило тяжкі наслідки для країни, змінивши життя людей назавжди. Ці наслідки торкнулися майже кожного молодого українця. За даними Міністерства молоді та спорту України, близько 40% молодих людей вимушені були змінити їхнє постійне місце проживання після 24 лютого 2022 року. Зокрема, близько 2 млн. осіб є

внутрішньо переміщеними, така ж кількість виїхала за межі України. Та попри всі виклики сучасності, молодь демонструє незламну стійкість, долучившись до волонтерської діяльності та допомоги ЗСУ.

В умовах воєнного стану молодіжна політика України реалізується на основі Національної молодіжної стратегії до 2030 року, метою якої є «створення можливостей для молоді, яка проживає в Україні, бути конкурентоспроможною, брати участь у житті суспільства, свідомо робити свій внесок у подальший його розвиток».

Для посилення взаємодії між владою та молодіжними радами в умовах воєнної агресії для молодіжних рад створено “дорожню карту”, яка увійшла до посібника «Незламна молодь: молодіжні ради». Дана Програма розроблена Українською асоціацією молодіжних рад та втілюється в межах програми “Мріємо та діємо”, яка впроваджується за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та виконується IREX у партнерстві з Міжнародним республіканським інститутом (IRI). З червня 2023 року Українська асоціація молодіжних рад розпочала втілювати річну програму «Незламна молодь: молодіжні ради». Ця програма допомогла побудувати взаємодію молодіжних рад з органами місцевого самоврядування, залучати молодь до процесів прийняття рішень та спонукала молодь до активного суспільного життя, підтримки внутрішньо переміщеної молоді та молодих ветеранів.

Для забезпечення стабільного розвитку і збереження молоді в громаді, необхідне цілісне стратегічне бачення та співпраця органів місцевого самоврядування, міської ради, освітніх організацій та молоді. Наразі, в таких надзвичайних обставинах воєнної агресії, молодь, для того, щоб реалізувати свій потенціал, виступає однією з найбільш вразливих груп населення та потребує особливої уваги та підтримки. Тому головною метою розвитку молодіжної політики в громаді постає питання впровадження та подальшої підтримки молодіжної ради, задля того, щоб молоді люди мали можливість

для самовираження, для відчуття себе цінними та вагомими у формуванні порядку денного, наповнювали змістом життя в громаді.

Повномасштабне вторгнення та війна, що триває в Україні, призвели до значних людських жертв, до внутрішнього і зовнішнього переміщення та катастрофічного руйнування соціальної та регіональної інфраструктури. З самого початку бойових дій молодь активно долучається до допомоги громаді на волонтерських засадах, розподіляючи гуманітарну допомогу, надаючи допомогу вразливим верствам населення та підтримуючи внутрішнь переміщених осіб (ВПО).

Після початку повномасштабного вторгнення постала питання вирішення гуманітарних проблем в місті Люботин та міській територіальній громаді, в наслідок цього відбулася трансформація діяльності ініціативної молоді громади в напрямку волонтерства. На другий день воєнного стану, члени молодіжної ініціативної групи допомогли рознести хліб людям, які не можуть вільно пересуватися містом, маломобільним та соціально незахищеним, а 01.03.2022 колишні члени Молодіжної ради та активна молодь міської територіальної громади спільно з волонтерами та Товариством Червоного Хреста України зібрали допомогу для біженців, котрі знаходилися в м. Люботин та міській територіальній громаді. Після чого була організована неодноразова спільна допомога в різних сферах гуманітарної підтримки, яка триває і сьогодні.

Протягом 2022 – 2024 років взято участь в освітніх тренінгах для молоді-ВПО, основними з яких є: «Діалоги перемоги: участь молоді у відновленні України», «Тренінг з соціального підприємництва та навичок написання грантових заявок для молоді» (у м.Харків).

Активна молодь досягає кооперації з владою шляхом комунікації та співпраці. Люботинська міська рада відкрита до діалогу, підтримує їх ідеї, та у відкритому доступі, а саме, на офіційному сайті Люботинської міської територіальної громади є контакти заступників міського голови та начальників відділів.

В тому числі, представники активної молоді беруть участь в різноманітних форумах, конференціях, тренінгах, семінарах, які спрямовані на об'єднання ініціативної молоді для обговорення та вирішення актуальних суспільних питань.

Варто відзначити, що активна молодь в Люботинській міській територіальній громаді є важливим рушієм змін. Активних представників молоді долучено до вирішення питань нових членів громади – внутрішньо-переміщених осіб, до робочої групи з питань громадської безпеки та відновлення територіальної громади.

Молодь вчиться будувати свою роботу в реаліях повномасштабного вторгнення та воєнного стану, та намагаються напрацьовувати механізми відновлення молодіжної політики, взаємодіяти з органами місцевого самоврядування.

Протягом 2023 року Відділом культури, молоді та спорту спільно з представниками активної молоді міської територіальної громади організовано роботу з соціально активною молоддю, лідерами шкільного самоврядування, молодіжними та дитячими громадськими організаціями з питань національно-патріотичного виховання молоді.

У рамках роботи щодо національно-патріотичного виховання поведено таку роботу:

- З нагоди державних свят та до визначних дат на базі бібліотек громади були організовані книжкові виставки, літературні години, тематичні полиці, інформаційні години та бесіди для дітей та молоді – 47 заходів.
- Підготовлено та проведено онлайн заходів до визначних дат та державних свят на базі Люботинського міського будинку культури онлайн – концерти, відео-ролики, онлайн виставки малюнків, відео привітання та онлайн-вікторини – 12 заходів.
- Виставки на базі Люботинського краєзнавчого музею про відомих мешканців громади, тематичні виставки патріотичного спрямування – 14 виставок (проведено 17 екскурсій для мешканців громади та ВПО).

Підготовлено та розміщено на офіційному сайт та у соціальних мережах статті, інформаційні повідомлення, відео та фото виставки патріотичного спрямування – близько 150,00 тис. відвідувань сторінок.

З метою військово-патріотичного виховання молоді у громаді було проведено спортивні заходи з нагоди Дня захисників та захисниць України, молодь громади залучалася до зустрічей з учасниками бойових дій та ветеранами. У громаді проводиться системна робота з допризовною молоддю, на базі Комунального закладу «Люботинський міжшкільний ресурсний центр» (МРЦ) навчаються хлопці 10 – 11 класів ЗЗСО (закладів загальної середньої освіти) міста. На базі Люботинського професійного ліцею залізничного транспорту було проведено 3 групових заходи з допризовною молоддю, якими охоплено 42 учні. Члени міської організації ветеранів АТО «З Нами Бог і Україна» залучалися до участі у 4 спортивних турнірах з масових видів спорту.

Формуючи системне адміністрування молодіжної роботи на рівні міської територіальної громади необхідно навчати та спонукати фахівців молодіжної сфери та спеціалістів, які працюють з молоддю обмінюватись досвідом: брати участь у регіональних конференціях та семінарах з обміну досвідом, тим паче, що в умовах воєнного стану, часто, вони проводяться онлайн; підвищувати кваліфікацію посадових осіб місцевого самоврядування з основ функціонування місцевої демократії та молодіної політики.

Також протягом 2022 – 2024 років в міській територіальній громаді організовано роботу з соціально активною молоддю, лідерами шкільного самоврядування, молодіжними та дитячими громадськими організаціями щодо національно-патріотичного виховання молоді.

В громаді є позитивні моменти щодо ефективної реалізації молодіжної політики, а саме, є спроби передбачити декілька речей:

- необхідна інфраструктура молодіжної політики, включаючи її фінансове та організаційне забезпечення;

- плани щодо створення молодіжних центрів та збільшення молодіжних працівників, які не полишають розглядати на рівні органів місцевого самоврядування;
- розвивати інститути громадянського суспільства;
- міжгалузеві та міжсекторальні взаємодії у роботі з молоддю;
- оцінювати ефективність молодіжної роботи та звітувати перед громадою про стан роботи з молоддю;
- забезпечити умови молодіжної участі та молодіжного громадського контролю.

Не дивлячись на те, що робиться ряд важливих кроків щодо реформ у молодіжній політиці на місцевому рівні, це є лише початком розбудови системи у роботі по молодіжній політиці в міській територіальній громаді. Сучасні кризи, з якими стикнулися громадяни України, такі як демографічна, соціально-економічна, воєнна агресія та повномаштабне воєнне вторгнення, мають вплив і на велику кількість молоді, яка є невідомою частиною населення. Це проявляється у вигляді проблем з забезпеченням безпеки для себе та своєї родини, переміщенням до інших регіонів країни та за кордон, працевлаштуванням та забезпеченням гідних умов праці та життя, зростанні рівня бідності й малозабезпеченості у період воєнного конфлікту. Ці фактори кризи вимагають посилити увагу до форми та реалізації молодіжної політики.

Молодь вчиться, адаптується будувати свою роботу в реаліях воєнної агресії та намагаються напрацювати механізми відновлення молодіжної політики та взаємодії з органами місцевого самоврядування.

Зокрема, можна сказати, що молодь та громади, органи влади шукають шляхи взаємодії, готові до співпраці, реалізують спільні проєкти. Сторони зізнаються, що існує низка бар'єрів, це нерозуміння перспектив для громади та країни, критичний брак фінансування на місцевих рівнях, відсутність стратегії молодіжної політики, брак молодіжних кадрів, брак і відсутність потреби у робочих місцях тощо. Також молоді люди відзначають, що вони

готові брати на себе відповідальність та стати тією силою, яка здатна вплинути на ситуацію в громаді, проте їм часто не вистачає необхідних знань, компетентностей щодо інструментів участі, комунікації, адвокації, бюджетування, правильної роботи з внутрішньо переміщеною молоддю. Усе це має вплив на мотивацію й активність молоді у територіальних громадах.

Організація роботи з молоддю на рівні міської територіальної громади залежить насамперед від зацікавленості та підтримки міського голови та депутатів міської ради, тих хто, безпосередньо, приймає рішення. Активною молоддю міської територіальної громади за підтримки спеціалістів відділу культури, молоді та спорту проводиться робота з інформування та переконання представників органів місцевого самоврядування, зокрема міського голови та депутатів міської ради, у необхідності розвитку роботи з молоддю шляхом міжвідомчої та міжгалузевої системи співробітництва. Застосовуються форми переконання для міського голови та депутатів міської ради, а саме: використовуються інформаційні заходи (робочі групи, круглі столи, дискусії тощо), семінари (тренінги, навчальні курси тощо), організація представницьких візитів до посадових осіб та періодичні звіти.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА РІВНІ МІСТА

3.1. Шляхи розв’язання проблем молоді та недоліки молодіжної політики в міській територіальній громаді

Вивчаючи молодіжну політику на локальному рівні, а саме в Люботинській міській територіальній громаді та пропонуючи шляхи підвищення її ефективності, необхідно врахувати наявні ресурси, на базі яких відбуватиметься виконання поставлених завдань.

Такими ресурсами в Люботинській міській територіальній громаді та м. Люботин є:

- 7 ЗНЗ (гімназій та загальноосвітніх шкіл),
- 1 ПТУ,
- 1 школа естетичного виховання,
- будинок дитячої та юнацької творчості,
- 6 бібліотек,
- 1 музей;
- інституційні ресурси органів самоврядування і виконавчої влади, а саме: відділ культури, молоді та спорту, Люботинський міський центр соціальних служб для сім’ї, дітей і молоді, Комунальний заклад – міський центр фізичного здоров’я населення «Спорт для всіх» Люботинської міської ради, громадські організації Люботинської міської територіальної громади.

Такий ресурс не є цілком достатнім для забезпечення базових потреб молоді, але місто і міська територіальна громада розташовані в безпосередній близькості (25 км) до обласного центру м. Харків, то ж, молодь без зайвих зусиль задовольняє потреби щодо навчання у ВУЗах та активному відпочинку. Тобто основною причиною досить низького рівня ефективності молодіжної політики в Люботинській міській територіальній громаді є брак

механізмів ефективного розпорядження наявними ресурсами, це і відсутність системи належної координації між розробниками молодіжної політики та її реалізаторами, а також розрив між управлінцями (посадовими особами) та тими (молоддю), чиї інтереси управлінська діяльність повинна задовольняти.

Враховуючи весь спектр проблем становлення молодіжної політики на загальнонаціональному рівні, який у тій чи іншій мірі актуальний і для міської територіальної громади, необхідно акцентувати увагу на тих сферах, в яких неналежне управління є очевидним. Сюди відносять:

- безробіття;
- незабезпеченість молоді житлом;
- недостатня робота щодо патріотичного виховання молоді;
- проблема міжрегіональної міграції;
- наркоманія;
- слабкість системи забезпечення змістовного дозвілля молоді;
- слабкі формування, реалізація та супроводження молодіжної політики в міській територіальній громаді.

Спробою подолання наявних проблем стала розробка комплексної програми «Майбутнє Люботинщини на 2023-2024 роки». Однак ця програма має ряд загальних недоліків, які значно ускладнюють виконання передбачених завдань. Такими недоліками є:

- орієнтація на короткострокову перспективу;
- неконкретизований характер Програми;
- виконання нереалістичної низки завдань, визначених Програмою, у передбачені нею строки (до 2024 року);
- невизначеність етапів здійснення завдань (програма визначає лише загальний 2-річний строк);
- відсутність фінансового обґрунтування заходів і розрахунків сум коштів, необхідних для їх реалізації на кожному з етапів передбачених Програмою;
- невизначеність очікуваних результатів від реалізації заходів передбачених Програмою.

Детальний аналіз проблем розвитку молодіжної політики в міській територіальній громаді змушує звернути увагу на певні ключові моменти.

По-перше, більшість заходів, передбачених Програмою «Майбутнє Люботинщини», планується здійснити протягом двох років. Це обумовлюється залучення значної кількості виконавців, відповідно комплекс повноважень між ними визначений недостатньо. Виникає потреба в широкому залученні до процесу розробки та реалізації молодіжної політики представників активної молоді та інших громадських організацій, які мають досвід розроблення державної політики в даній сферах, а не тільки через реалізується відповідним відділом культури, молоді та спорту. Впливає актуальна проблема щодо реалізації молодіжної політики, а саме, створення та подальшої підтримки молодіжних організацій в територіальній громаді. Також, відчутним є брак активної конструктивної позиції представників громадського сектора, яка іноді зводиться виключно до критики, але вони повинні ще й передбачати внесення конкретних пропозицій до органів місцевого самоврядування.

По-друге, недоліком є неузгоджений та нераціональний підхід при визначенні термінів реалізації поставлених завдань у Програмі. Наприклад, Програмою передбачається відведення двох років на виконання ряду заходів, але вони можуть бути виконані в короткостроковій перспективі. І навпаки: є заходи, зазначені в Програмі, які вимагають більш тривалого проміжку часу, але їх здійснення передбачене протягом року. То ж забезпечення фінансування заходів, передбачених Програмою, в міській територіальній громаді знаходиться на критично низькому рівні.

По-третє, Програмою не передбачено створення системи поширення інформації про виконання чи не виконання заходів, передбачені нею, що не може не позначитись на рівні активності молоді та ефективності молодіжної політики в міській територіальній громаді.

Інформування молоді на неналежному рівні створює серйозні перешкоди для досягнення визначених Програмою завдань, оскільки призводить до:

- недолучення молоді громади до значної кількості заходів Програми, які повинні бути реалізованими в рамках молодіжної політики міської територіальної громади;
- зниження рівня ефективності молодіжної політики, як в частині вирішення конкретних проблем, так і в частині стимулювання громадської активності молоді громади.

На основі аналізу вищезазначених проблем можна зробити висновок про загальну ваду молодіжної політики в міській територіальній громаді, яка полягає у тому, що заходи, які реалізуються в рамках молодіжної політики, часто бувають відірваними від реальних проблем молоді та критично недофінансовані, або фінансуються за остаточним принципом, як другорядні проблеми міської територіальної громади.

Дані проблеми є комплексними, оскільки обумовлені цілим рядом недоліків молодіжної політики на місцевому рівні, а це і неефективність співпраці: органів місцевого самоврядування та громадського сектору, а також частою пасивністю молоді громади, яка спостерігається, особливо, останнім часом. Основними передумовами даних проблем є неналежна увага органів місцевого самоврядування, що приділяється етапу визначення (ідентифікації) проблем, які є ключовими для реалізації та побудови молодіжної політики. Нечіткість такого визначення (ідентифікації) призводить до неможливості визначити цільові групи, на які спрямовуються певні програми та проекти. А от же, в результаті, заплановані заходи не досягають своєї цільової аудиторії, що обумовлює загальну неефективність молодіжної політики на місцевому рівні.

Неспроможність визначити цільові групи, на яку націлено реалізацію певних заходів та відсутність механізмів спрямування дій на вирішення проблем конкретної групи, є безпосередньою підставою неефективності

багатьох заходів, які розроблено в рамках молодіжної політики, а також розриву між реальними потребами молоді громади та кроками, що реалізуються. Можна провести паралелі: з одного боку, органи місцевого самоврядування називають пріоритетними такі напрямки молодіжної політики – це забезпечення працевлаштування молоді, підтримки її підприємницьких ініціатив та допомогу молодим сім'ям; а з іншого – відбувається оцінка безпосередньо молоддю щодо ефективності заходів, спрямованих на реалізацію цих завдань і вона є негативною.

Інша вада молодіжної політики в міській територіальній громаді та м. Люботин – це мала кількість програм, які спрямовані на стимулювання індивідуального розвитку молоді та підготовки її до дорослого життя. Тож основний комплекс заходів, а їх критично мало, що проводяться в рамках молодіжної політики в міській територіальній громаді, спрямований на вирішення наявних проблем. Незважаючи на те, що органи влади намагаються такими проєктами стимулювати розвиток освіти, дозвілля та працевлаштування у молодіжному середовищі, але ефективність цих зусиль самою молоддю оцінюється негативно. Тож, проблема наближення молодіжної політики до реальних проблем молоді може вирішуватися у комплексі з проблемою відсутності або малої кількості молодіжних програм, які спрямовані на комплексну підготовку молоді до дорослого життя.

Аналізуючи проблеми розвитку молодіжної політики в міській територіальній громаді можна сказати, що подальшого регулювання потребує наступне:

- непоодинокі випадки, коли першочерговою причиною низької ефективності розвитку молодіжної політики є не недоліки змісту розроблених програм і заходів, а відсутність ефективних методик розробки механізмів її реалізації. Тому вдосконалюючи систему молодіжної політики, в першу чергу, потрібно передбачити удосконалення інструментів, а саме, процедурних та нормативних компонентів;

- молодіжна політика міської територіальної громади має ряд проблем, що виникають у певних сферах життя молодих людей, вони є спільними для всіх молодих людей, стосуються освіти, охорони здоров'я, працевлаштування, дозвілля, однак забезпечення адресності та спрямування на конкретну групу молоді, що безпосередньо (більше ніж інші) має ці потреби не знаходиться на належному рівні.
- молодіжна політика міської територіальної громади має ряд комплексних проблем, які стосуються низького рівня активності молоді та неефективності співпраці органів місцевого самоврядування з громадськістю в рамках розробки та впровадження молодіжної політики.
- також зазначемо, що міській територіальній громаді на неналежному рівні знаходиться інформаційна політика, а вона, в свою чергу, є невідомою складовою, покликаною забезпечити існування та стимулювати розвиток комунікативного поля між різними гравцями у сфері молодіжної політики.

3.2. Пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення молодіжної політики в міській територіальній громаді

Шукаючи шляхи вдосконалення молодіжної політики в міській територіальній громаді варто враховувати специфіку молодіжної спільноти маленького міста, оскільки їй притаманні такі особливості, а саме:

- великий відсоток молоді, що переїхав за кордон та внутрішньо-переміщеними особами (ВПО) в інші міста, регіони;
- відмінності у рівні матеріального достатку молоді;
- неоднорідна соціальна диференціація в колі молодіжного середовища, я поділяє молодих людей на «соціальні класи та верстви населення».

А отже, працівникам органів місцевого самоврядування, які безпосередньо займаються молодіжною політикою, при визначенні та формуванні цілей та завдань, необхідно враховувати соціологічні показники такі як: демографічні та культурні особливості, а також економічні

показники, рівень реального доходу, рівень бажаного доходу та необхідний прожитковий мінімум молодіжної спільноти.

На основі визначених цілей та завдань та з урахуванням специфіки проблем молодіжної політики в міській територіальній громаді можна визначити основний простір для їх вирішення. Так, наприклад, проблема розриву між реальними потребами молоді та молодіжною політикою потребує певних рекомендацій, пов'язаних зі зміною підходів до визначення змісту кожного з етапів здійснення даної політики. Такі рекомендації зокрема стосуються етапів визначення актуальних проблем та оцінки ефективності заходів, реалізованих в рамках молодіжної політики.

Необхідно проводити інвентаризацію проблем, а саме: підвищити увагу до етапу визначення актуальних проблем. Однією з найголовніших задач являється визначення ситуації, яка існує на сьогодні, з подальшим визначенням пріоритетів, за допомогою формування системи мотивацій, а також пошуку нових партнерів, які здатні сприяти підвищенню ефективності молодіжної політики у місті Люботині та міській територіальній громаді. В процесі вивлення актуальних проблем необхідно вирішувати такі задачі:

- забезпечити збір, систематизацію та аналіз досвіду для визначення найбільш ефективних технологій та механізмів розвитку у сфері молодіжної політики громади;
- провести соціологічні дослідження (навіть без залучення кваліфікованих спеціалістів) з метою виявлення найбільш актуальних проблем в молодіжному середовищі міської територіальної громади.

Результатом такої роботи стане конкретизація проблем молодіжної політики в територіальній громаді. Таким чином, при побудові стратегії молодіжної політики в міській територіальній громаді доцільно конкретизувати (окреслити) проблемні питання щодо молоді, визначити пріоритети та розподілити їх за ступенем актуальності для різних соціальних груп молоді. Такий крок спрямований на забезпечення адресності молодіжної політики у міській територіальній громаді, а також допоможе створити

можливість профілактики та попередження проблем молоді, які можуть у майбутньому проявитися та набути рис загрозливих тенденцій.

Так як молодіжна політика уже практично здійснений факт, то вона повинна мати не лише чітко визначені цілі та завдання, та виконувати їх, а й мати вимірювані результати. Основними інструментами системи оцінки ефективності молодіжної політики, на сьогодні, є різноманітні соціологічні опитування та дослідження, в ході яких молодь громади має можливість самостійно вирішити, відповідаючи на запитання, чи сприяє молодіжна політика, що проводиться в міській територіальній громаді, вирішенню їхніх проблем.

Однак треба враховувати, що такі методи оцінки ефективності має ряд недоліків:

- соціологічні дані репрезентивні, але не абсолютні, тому визначити та дослідити на основі досліджень реальні, а не усереднені та приблизні показники досить важко;
- дослідження молодіжної думки передбачають отримання узагальненого результату, але він часто не дозволяє визначити конкретне джерело проблеми та її характер, що значно ускладнює пошук вирішення проблеми;
- соціологічні дослідження, як спосіб визначення ефективності реалізації молодіжної політики практично виключає можливість оперативного впливу на політику в процесі її здійснення, а це процеси корегування змісту, зміну строків реалізації. Поширеною практикою є оцінка ефективності молодіжної політики після її реалізації – це проведення заходів, організація проєктів, впровадження програм.

Отже, існує об'єктивна потреба у розробці гнучкої системи моніторингу та оцінювання розвитку молодіжної політики в громаді. Це б дало можливість передбачити наявність критеріїв та груп оцінок, на основі яких можна було б відстежити певні зміни у молодіжному середовищі, а також порівнювати їх ефективність.

Але рекомендації щодо удосконалення реалізації молодіжної політики в територіальній громаді, самі по собі, не є вирішенням проблеми невідповідності між реальними потребами та реалізованою політикою. Дане завдання можна вирішити шляхом координації зусиль гравців усіх рівнів та з використанням різних за природою механізмів реалізації потреб. Саме це може забезпечити збалансованість різних компонентів молодіжної політики на основі не тільки узгодження ідей та пропозицій, а й стратегічних планів, які передбачають збалансований розподіл матеріальних та кадрових ресурсів, повноважень та фінансування.

Розробляючи рекомендації щодо удосконалення молодіжної політики міської територіальної громади у конкретних секторах, варто пам'ятати про те, що в умовах обмеженості ресурсів постає необхідність відмовитися від прагнень молодіжної політики щодо охоплення всіх сторін життя молоді. В даній ситуації доцільно зосередитись на таких основних напрямках: освіті та професійній підготовці, зайнятості молоді, вирішенні житлових проблем молоді, громадянському та патріотичному вихованні, запобіганні криміналізації та боротьбі із зловживанням наркотичних засобів.

Виходячи з вищезазначеного можна виділити декілька пріоритетів діяльності, які є надзвичайно важливими:

- стимулювати розвиток системи недержавних, зокрема, молодіжної організації в міській територіальній громаді, це підвищить суб'єктність молодіжної спільноти;
- стимулювати багатовекторну співпрацю між органами місцевого самоврядування, недержавними організаціями (НДО) та молоддю;
- долучати молодь до процесу розробки та реалізації молодіжної політики в міській територіальній громаді, а також до системи прийняття управлінських рішень;
- стимулювати громадську активність молоді.

Розвитку молодіжної громадської організації в громаді сприяє підвищенню суб'єктності молодіжної спільноти. Соціальними партнерами у

здійсненні молодіжної політики в міській територіальній громаді виступають батьки та особи, що їх замінюють, засоби масової інформації, установи, підприємства, трудові та навчальні колективи, політичні партії, профспілки, релігійні спільноти, бізнес-спільноти тощо. Але основним партнером органів влади місцевого самоврядування у здійсненні молодіжної політики у міській територіальній громаді є громадський сектор, який представлений громадськими організаціями та, безпосередньо молодіжною. Тому необхідно сприяти активізації позиції молодіжного сектору та надавати можливість спробувати часткового перебирання на себе функцій органів місцевого самоврядування це є необхідною умовою досягнення успіху у сфері прийняття рішень.

Ресурси органів місцевого самоврядування та недержавних організацій повинні бути об'єднані та спрямовані на досягнення ряду цілей, серед яких є:

- залучення молоді, бажано системне, до різноманітних соціальних практик з метою розвинення навичок самостійної життєдіяльності. Повноцінне інформування молоді про можливості їх розвитку в міській територіальній громаді є важливим інструментом залучення;

- залучення до повноцінного життя молоді, яка має проблеми з інтеграцією в соціум. До даної категорії варто віднести сиріт, інвалідів, безробітних, жертв насилля, військових дій та катастроф, мігрантів, осіб, що були звільнені з місць позбавлення волі, наркозалежних. Дана діяльність сприятиме зниженню навантаження на соціальну сферу в громаді, яка пов'язана з прямою фінансовою підтримкою такої молоді.

- підтримка, виявлення та сприяння становленню активності молоді у суспільно-політичній, соціально-економічній, творчій та спортивній сферах.

Важливим кроком є забезпечення співпраці не лише між органами місцевого самоврядування та громадським сектором, а й між різними за змістом діяльності недержавними організаціями (НДО), а саме: молодіжною організацією; громадськими організаціями, проблеми яких перегукуються з проблемами молоді. Наприклад, це організації, які працюють з молодими

сім'ями, молодими батьками, самотніми матерями, аналітичними центрами, які мають позитивний досвід участі у розробці молодіжних програм та політичних проектів в цілому.

Стимулювання громадської активності молоді – це складне завдання, воно передбачає реалізацію комплексу заходів, покликаних вплинути на ряд напрямків молодіжного життя.

Хоча такі кроки передбачають чималі ресурсні витрати, але вирішення даної проблеми потребує пошуку шляхів для підвищення ефективності співпраці органів місцевого самоврядування та громадськості в особі молоді громади.

Долучення молоді до процесу розробки та реалізації молодіжної політики міської територіальної громади та формування цієї системи, потребують активізації взаємодії різних суб'єктів формування та реалізації молодіжної політики на міському рівні, а також, за можливості, представників міжнародної спільноти, та, безпосередньо, самої молоді. Дана співпраця повинна базуватися на постійній комунікації між учасниками, адекватному визначенні потреб та проблем у молодіжному середовищі. Ця комунікація повинна передбачати не лише конструктивний діалог, але також і формально визначену ступінь участі молоді у системі управління міською територіальною громадою. Даний комплексний підхід буде стимулювати громадянську активність молоді та її бажання долучатися до роботи владних органів не лише в рамках конкретного проекту, а й буде сприяти формуванню загальної довготривалої тенденції до співпраці.

Підвищення авторитету державної служби та служби в органах місцевого самоврядування серед молоді є важливим завданням щодо активізації її громадської активності. Така активація може відбуватися шляхом створення системи заохочень та пільг, які отримуватиме ті молоді люди, які вирішуватимуть піти на службу в державні органи влади або в органи місцевого самоврядування. При цьому, потрібно не лише намагатися кількісно збільшити відсоток молоді, яка іде на державну службу або в

органи місцевого самоврядування, але й намагатися популяризувати даний вид діяльності (професії) та сприяти тому, щоб молоді люди не сприймали дану службу, як тимчасову зайнятість або спосіб для набуття досвіду щоб у подальшому працевлаштовуватись у недержавні структури.

Нові підходи до розробки та вдосконалення молодіжної політики в міській територіальній громаді та її змістовних складових частин обумовлюють необхідність слідувати якісно новій інформаційній політиці, яка має бути впроваджена серед молоді, як запоруки ефективності сукупності всіх заходів, що реалізуються або плануються для реалізації.

Міська територіальна громада має власний офіційний сайт технічні характеристики якого мають привабливий вигляд і могли б забезпечити інформаційний аспект молодіжної роботи, однак вони не орієнтовані на інформаційне забезпечення молоді. Існуючі інформаційні ресурси міській територіальній громаді не використовуються повністю, часто відсутня інформація, яка б стала корисною для молодих людей. На офіційному сайті Люботинської міської територіальної громади сторінки для молоді немає, але деяка інформація, яка, тією чи іншою мірою могла б бути корисною для молоді, все-таки є.

Частіше цифрова робота з молоддю реалізується в наданні інформаційних послуг – інформування, навчання, консультування тощо. Молодим людям важливо отримувати інформацію зручним для них способом, а цьому сприяє прихід в сучасне життя різних гаджетів, які дозволяють виходити в інтернет практично з будь-якої точки та у будь-який зручний час. Тож, органам місцевого самоврядування необхідно створювати доступний і зрозумілий для молоді розділ на офіційному сайті з висвітлення реалізації молодіжної політики в міській територіальній громаді. Молоді люди, зазвичай, зацікавлені в отриманні інформації про свої права та обов'язки, освіти, професійну орієнтацію, працевлаштування, в можливості реалізації своїх прав на охорону здоров'я, соціальне обслуговування, відпочинок, соціальну реабілітацію, допомогу в подоланні важких життєвих ситуацій,

підтримку молодих сімей, молодіжних, дитячих громадських об'єднань та інших прав в області молодіжної політики.

Достатнє технічно-цифрове забезпечення територіальної громади дозволяє проводити молодіжну роботу з використанням цифрових технологій. Для формування інформаційного простіру міської територіальної громади необхідно враховувати проблеми та потреби молодих людей, а також можливості їх розвитку і самореалізації, тому необхідно: по-перше, чітко виділяти молодь як адресата інформаційних потоків і повідомлень; по-друге, інформацію чітко структурувати саме для молоді; по-третє, виділяти молодь як окремого адресата інформації, в той же час щоб дана інформація могла бути цікавою або корисною для всіх членів міської територіальної громади.

Основними засадами функціонування впроваджуваної інформаційної політики має стати:

- в роботі з молодіжним середовищем щодо впровадження інформаційної політики необхідно враховувати багатовекторність суб'єктного складу молодіжної політики, який є досить широким, до нього входять: державні органи, органи місцевого самоврядування, громадські організації (зокрема, молодіжні) та представники молоді. Тому співпраця та взаємодія повинна відбуватися, між різними за природою суб'єктами, наприклад, між органом місцевого самоврядування та молодіжною організацією, а може, між суб'єктами, однаковими за природою, наприклад, між державними органами або між різними недержавними організаціями.
- в роботі використовувати різні засоби, до яких мають належати: Інтернет-ресурси, друковані ЗМІ, радіо, телебачення, бо певний відсоток молоді є постійними користувачами даних ресурсів. В міській територіальній громаді доступні для використання такі засоби масової інформації, як Інтернет-ресурси та друковані ЗМІ, які повинні активно інформувати молодь про засади діяльності органів місцевого самоврядування, про розроблені

програми, заплановані заходи та про результати реалізації молодіжної політики в міській територіальній громаді.

В молодіжному середовищі є така соціальна група, яка не навчається і не працює, саме ця група є самою уразливою щодо отримання доступу до інформаційних потоків у громаді. Тому потрібно докладати зусиль щодо активізації інформаційної політики з такою категорією молоді. Механізмом позитивного впливу на ситуацію байдужості даної групи молоді може стати поширення правової, соціальної та іншої інформації з метою оптимізації процесу соціалізації молоді. А от же молодь, яка навчається, та є найактивнішою соціальною групою у політичному та громадському житті, повинна долучитися добровільно або отримуючи певні заохочення у процес вирішення проблем соціально вразливих представників молодіжного середовища.

Виділяють наступні параметри ефективної моделі реалізації молодіжної політики на рівні міської територіальної громади: нормативно-правова база молодіжної політики; пріоритетні напрямки молодіжної політики та принципи її здійснення; ресурсне забезпечення молодіжної політики, а саме: інформаційне, кадрове та фінансове забезпечення.

Основні механізми реалізації молодіжної політики наступні:

- законодавчо-правовий механізм, тобто, політичний - пов'язаний з розробкою та прийняттям відповідної законодавчої й нормативно-методичної бази та законотворчої діяльності;
- програмно-цільовий механізм представляє систему заходів щодо розробки конкретних цільових програм місцевого значення в сфері молодіжної політики;
- організаційний механізм передбачає створення оптимальної системи програмно-цільового управління процесами здійснення молодіжної політики;
- фінансовий, або економічний механізм представляє собою дієву систему фінансування молодіжної політики в міській територіальній громаді.

Основні завдання, на виконання яких повинні бути спрямовані зміни в молодіжній політиці міської територіальної громади, є:

- наближення молодіжної політики до реальних потреб молоді. Реалізуючи це завдання необхідно приділяти більшу увагу дослідженням молодіжного середовища та виявленню існуючих у ньому проблем, а також проведенню відстеження показників реалізації політики, на підставі яких робляться висновки про ефективність;
- активізація співпраці органів місцевого самоврядування та громадськості в рамках молодіжної політики, яка повинна передбачати: стимулювання громадської активності молоді та сприяти долученню молоді до процесу розробки та реалізації молодіжної політики;
- необхідне якісне покращення інформаційної складової молодіжної політики шляхом забезпечення взаємодії між різними суб'єктами молодіжної політики, використовувати різні засоби в ході поширення інформації, подавати та орієнтувати інформацію на конкретні категорії молоді.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі вдалося досягти поставленої мети, яка полягає у теоретичному обґрунтуванні шляхів формування та реалізації державної молодіжної політики України та дослідженні дієвих механізмів реалізації молодіжної політики в об'єднаних територіальних громадах з метою вдосконалення процесу її формування та реалізації. Результати дослідження дають змогу зробити наступні висновки:

1. В роботі досліджено теоретичні підходи до аналізу феномену державної молодіжної політики, це дозволяє зробити такі висновки: науковці досить активно займаються розробкою проблематики, що пов'язана з молодіжною політикою в Україні. Вони сходяться на думці, що молодь є найбільш активною суспільною групою країни (громади), а молодіжна політика, в свою чергу, має на меті створити необхідні соціально-економічні, політико-правові, організаційні умови та гарантії для соціального розвитку, становлення і вдосконалення як окремої молодої людини, так і всього молодого середовища. Завдяки формуванню різних теоретичних моделей, що побудовані на основі практичного досвіду молодіжної політики, в Україні існує значне підґрунтя для врахування та використання в роботі кращих практик формування та реалізації молодіжної політики. Актуальним завданням є осмислення існуючого досвіду та запровадження інновацій на основі міжнародного та національного досвіду.

2. Вивчено законодавчі засади передумови розвитку молодіжної політики в Україні. Ми можемо бачити, що в наш час пріоритетним напрямком державної політики України стає молодіжна політика. Про це свідчить розгалужена та достатньо широка науково-законодавча база з питань молодіжної політики на державному рівні. Проаналізувавши законодавчу базу від початку становлення молодіжної політики до сьогодення, можемо зауважити, що існують суттєві відмінності у розробці

теоретичної бази та практичної реалізації на державному, обласному та місцевому рівнях положень молодіжної політики.

Таким чином, в Україні було створено розгалужене молодіжне законодавство у сфері молодіжної політики. Останнім часом значно більше уваги приділяється реалізації молодіжної політики на рівні територіальної громади та зміцненню ролі місцевого самоврядування у підтримці молоді. Зміни підходів у формуванні та реалізації молодіжної політики були пов'язані з реформою місцевого самоврядування в Україні, в основу якої було закладено принципи децентралізації та субсидіарності. Результатом змін стало поступове наближення практики здійснення молодіжної політики до європейських стандартів діяльності у даній сфері. Втіленням нових підходів до здійснення молодіжної політики на місцевому рівні є Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (редакція від 31.03.2023), який є єдиним документом, що використовується владою та інститутами громадського суспільства для оновлення молодіжного законодавства.

3. Вивчено умови формування та реалізації молодіжної політики у міській територіальній громаді. Оцінюючи, в цілому, діяльність міської територіальної громади щодо формування та реалізації молодіжної політики за останні п'ять років, її можна охарактеризувати як складний етап зародження та становлення. На сьогодні існує складна ситуація, яка потребує негайного вирішення, адже молодіжна політика так і не стала пріоритетною політикою міської територіальної громади. Більшість рішень, розпоряджень, програм, які охоплюють молодіжну сферу, носять рекомендаційний або декларативний характер. Бо усі вони, безпосередньо, залежать від позицій місцевих органів влади і наявності коштів у відповідних бюджетах, а також від перспективного бачення місцевих органів влади, щодо розподілу коштів на потреби молодіжного спрямування. Отже, становлення молодіжної політики на місцевому рівні носить короткотерміновий та фрагментарний характер. Відсутня єдина концепція вирішення гострих соціальних проблем молоді в умовах реформування суспільства та глибокої економічної кризи.

Дослідження підтверджує висновок про наявність бажання молоді брати більш активну участь у житті міської територіальної громади. Молодіжні проекти, що реалізуються роблять громаду помітною та цікавою. Водночас, виявлено недостатній рівень уваги органів місцевого самоврядування до підтримки молодіжних консультативно-дорадчих органів, а саме, відсутнє наполегливе ставлення до питання відсутності, за часів повномасштабного вторгнення, нового складу молодіжної ради в громаді. Відповідно, для Люботинської міської територіальної громади пріоритетними напрямками формування та реалізації молодіжної політики має стати: зміцнення партнерства влади, молоді та представників громадського сектору і бізнесу; створення кращих умов для залучення молоді до розвитку міста, реалізації інноваційних проектів; створення Молодіжної ради та Молодіжного центру є важливим кроком до вдосконалення підходів роботи для молоді та з молоддю.

4. З'ясовано ефективні механізми та принципи організації роботи з молоддю та її активізації в міській територіальній громаді. У результаті аналізу механізмів і принципів організації роботи щодо залучення молоді до участі в сучасних процесах які відбуваються в міській територіальній громаді, можна стверджувати, що розвиток лідерських якостей у молоді, як чинник впливу на формування та реалізацію молодіжної політики в міській територіальній громаді, дійсно має вплив на молодь та сприяє розвитку молодіжного руху на місцевому рівні.

Основними механізмами реалізації молодіжної політики можна виділити наступні:

- законодавчо-правовий механізм, тобто, політичний - пов'язаний з розробкою та прийняттям відповідної законодавчої й нормативно-методичної бази та законотворчої діяльності;
- програмно-цільовий механізм представляє систему заходів щодо розробки конкретних цільових програм місцевого значення в сфері молодіжної політики;

- організаційний механізм передбачає створення оптимальної системи програмно-цільового управління процесами здійснення молодіжної політики;
- фінансовий, або економічний механізм представляє собою дієву систему фінансування молодіжної політики в міській територіальній громаді.

5. Проаналізовано наявні ресурси, що використовуються в територіальній громаді для реалізації молодіжної політики. Сучасна ситуація, в умовах воєнного стану, має негативний впливає на життя молоді в усіх сферах, оскільки повномасштабне воєнне вторгнення частково призводить до зміни пріоритетів у молодіжній політиці. Влада зосереджує свою увагу на забезпеченні безпеки та військових потребах, а це призводить до зменшення ресурсів, які виділяються на молодь та молодіжну політику. Також воєнні дії призводять до знищення інфраструктури, їхнього житла, молодіжних центрів, а це, в свою чергу, знижує доступність культурної та освітньої інфраструктури для молоді, зменшуючи її можливості для самовдосконалення та саморозвитку.

Але, не зважаючи на виклик часу в міській територіальній громаді координується діяльність усіх структур: відділу культури, молоді та спорту, відділу освіти, охорони здоров'я, організацій фізичної культури і спорту, внутрішніх справ, соціальних структур, що працюють з молоддю. Є спроби удосконалення нормативно-правової бази щодо молодіжної проблематики на місцевому рівні; закріплення матеріально-технічної бази соціальних закладів, які причетні до вирішення питань молодіжної політики; спроби залучення позабюджетних коштів для фінансування молодіжних заходів; є спроби здійснення диференційованого підходу щодо роботи з різними категоріями молоді; удосконалюється система підготовки спеціалістів, які працюють з молоддю; визначається комплекс заходів щодо підтримки волонтерста серед молоді, яке направлено на підвищення молодіжної громадської ініціативи, активізацію участі молодих людей в суспільних справах, формування активної життєвої позиції та громадянської відповідальності.

6. Визначено недоліки та невикористані можливості з метою вдосконалення процесу формування та реалізації молодіжної політики в територіальній громаді. На основі вивчення недоліків та проблем молодіжної політики міської територіальної громади можна відстежити певні загальні тенденції, які окреслюють напрямки її подальшого регулювання, а саме:

- в багатьох випадках першочерговою причиною недостатньої ефективності молодіжної політики в міській територіальній громаді є не змістовні недоліки розроблених програм і заходів, а відсутність ефективних методик розробки механізмів та політики її реалізації.

Тому реформування системи молодіжної політики в міській територіальній громаді, в першу чергу, передбачає удосконалення інструментальних (процедурних, інституційних, нормативних) компонентів;

- молодіжна політика територіальної громади має ряд галузевих проблем, що виникають у деяких сферах життя молоді, що є спільними для всіх молодих людей – це освіта, охорона здоров'я, працевлаштування, дозвілля та ін. Однак, не в повній мірі забезпечено адресність та цільовий характер спрямування на конкретну групу молоді, саме на ту, що має специфічні потреби.

- молодіжна політика міської територіальної громади має ряд комплексних проблем. До таких проблем можна віднести низький рівень активності молоді та неефективність співпраці органів місцевого самоврядування з громадськістю в рамках розробки та впровадження молодіжної політики на місцевому рівні, а також неналежну інформаційну політику, покликану забезпечувати існування та стимулювати розвиток комунікативного поля між різними учасниками у сфері молодіжної політики.

В рамках реалізації процесу вдосконалення молодіжної політики необхідно:

- підвищити увагу до етапів дослідження молодіжного середовища та виявлення наявних у ньому проблем, а також моніторингу виділення

критеріїв та показників, на підставі яких можна робити висновки про ефективність роботи в даному напрямку;

- стимулювати розвиток молодіжних організацій і громадської активності в молодіжному середовищі;
- сприяти залученню молоді до процесу розробки та реалізації молодіжної політики в територіальній громаді;
- забезпечити взаємодію між різними суб'єктами молодіжної політики;
- активізувати просування (популяризацію) молодіжної політики.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Аналітичний центр Cedos, дослідницька агенція Info Sapiens. Дослідження «Вплив війни на молодь в Україні» [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України. 2023, с. 74. – Режим доступу: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/2023/Socdoslidjenja/%D0%92%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%20%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%8C%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.2023.pdf
2. Асоціація молодіжних центрів України [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://youthcenters.net.ua/>.
3. Бородін Є., Яцук В., Резніченко О. Інструменти публічного управління у сфері молодіжної політики. Практичний посібник для публічних службовців – учасників тренінгу за програмою «Молодіжний працівник». 2021. 292 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/2021_12_posibnyk-dlya-derzhsluzhbovcziv.pdf
4. Бородін Є. І., Острікова А. С., Тарасенко Т. М. Молодіжна робота в територіальній громаді в умовах війни. Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. у трьох томах, м. Київ, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 15 – 28 квітня 2022 р.; ред. колегія : І.О. Дегтярьова, В.С. Куйбіда, П.М. Петровський та ін., уклад. Т.О. Мельник. Т. 1. К. : ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. С. 109–112. URL: https://ir.nmu.org.ua/jspui/bitstream/123456789/162971/1/2022_11_%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_%D0%A2%D0%BE%D0%BC%20%D0%86-109-112.pdf
5. Взаємодія молоді з органами місцевого самоврядування / О. Г. Лиска // Теорія та практика державного управління. - 2016. - Вип. 3. - С. 186-190. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2016_3_31

6. Вдосконалення державного управління реалізацією молодіжної політики в Україні / М. М. Обіход // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 3. – С. 159 – 167. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_3_19.
7. Виборчий кодекс України : закон України від 17.06.2020 № 720-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
8. Гутцалова М. Молодь як об'єкт державної молодіжної політики. Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. 2011. Вип. 22. С. 210–217. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26850/23-Gutsalova.pdf?sequence=1>
9. Грицай Ю. В. (2015). Складові, що визначають сутність поняття «молодь»: сучасні підходи. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. Вип. 15 (1). С. 132-135.
10. Громадська організація «Конгрес молодіжних рад України» [Електронний ресурс] : Статистика створених Молодіжних рад та ініціативних груп по Україні від 30 січня 2023 р. : публікація. Режим доступу: <https://www.facebook.com/kmrkraine/photos/a.109117084921435/227917686374707/>
11. Горінов П.В. Молодіжна політика в Україні : навч. посіб. Київ. : / П. В. Горінов, Р. Г. Драпушко, Н. А. Драпушко, О. Є. Ільюк / за заг. ред. акад., проф. В. П. Андрущенка. Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2023. 304 с. Режим доступу : <https://dismp.gov.ua/navchalnij-posibnik-molodizhna-politika-v-ukraini/>
12. Гуцалова М. В. Державна молодіжна політика як фактор залучення молоді до участі у державотворчих процесах / М. В. Гуцалова // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Політологія. – 2009. – Т. 110, Вип. 97. – С. 85 – 88. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2009_110_97_18.
13. Делеговані повноваження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Делеговані_повноваження.

14. Державна молодіжна політика в Україні: світовий і національний досвід формування та реалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/1740/>.
15. Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс]. Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру // Абетка безпеки. – Режим доступу: <https://dsns.gov.ua/uk/abetka-bezpeki/diyi-naselennya-v-umovax-nadzvicainix-situacii-vojenного-harakteru>
16. Довідка про модель реалізації молодіжної політики на рівні міських/селищних/сільської ОТГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://old.decentralization.gov.ua/pics/attachments/Rekomendaciyi_schodo_realizaciyi_molodizhnoyi_politiikii_v_umovah_decentralizaciyi.doc.
17. Дорожня карта реформування молодіжної сфери [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/ManualYW-1.pdf>.
18. Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
19. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 № 389-VIII. [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250. Редакція від 19.10.2023, підстава - 3378-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
20. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» від 27 квітня 2021 року № 1414-IX. [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 28, ст.233. Редакція від 31.03.2023, підстава - 2849-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
21. Коваленко О. О., Ждан М. Д. Визначення напрямів державної молодіжної політики як фундаменту надання юридичних гарантій реалізації права на

- працю: методологія проблеми у період дії режиму воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. № 6. 2023. С. 245–248. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/279185/273758>
22. Кулініч О. Класифікація моделей публічної молодіжної політики. Молодіжна політика та молодіжна робота : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. За міжнарод. участю, 20 грудня 2019 р., м. Дніпро / за заг. ред. Є. І. Бородіна. Дніпро : ДПІДУ НАДУ, 2020. С. 23–29. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/2019_12_20_material_conf.pdf#page=34
23. Мотречко В. Організація діяльності суб'єктів місцевого самоврядування щодо реалізації молодіжної політики : дис. ... к. держ. упр. : 25.00.04 / В. Мотречко. – Одеса, 2018. – 241 с.
24. Молодіжна політика в об'єднаних територіальних громадах (дорожня карта) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://youthcouncil.com.ua/management>.
25. Молодіжна політика в об'єднаних територіальних громадах : посібник учасника/ці навчального семінару, в рамках програми «Молодіжний працівник». 2018, с. 76. Режим доступу: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/ManualYW-1.pdf>
26. Молодіжні ради не можуть входити до політичних партій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/molodizhni-rady-ne-mozhut-vhodyty-do-politychnyh-partij/>. – Назва з екрана.
27. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1170 від 29 жовтня 2018 року «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» [Електронний ресурс]. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5bd/962/69a/5bd96269a2873597608311.pdf>

28. Новий Закон «Про молодь» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/rpr_youth_presentation.pdf. – Назва з екрана.
29. Національне опитування молоді в Україні «Українська молодь сьогодні – 2023». Компанія Info Sapiens на замовлення Міжнародного республіканського інституту (IRI) та Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). 09 жовтня 2023 р. URL: <https://usp-ltd.org/natsionalne-opytuvannia-molodi-v-ukraini-ukrainska-molod-sohodni-2023/>
30. Особливості й основні функції державної молодіжної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lektsii.net/3-52143.html>.
31. Офіційний вебпортал Міністерства молоді та спорту України [Електронний ресурс] : Український молодіжний фонд. // Стратегія діяльності Українського молодіжного фонду. 2023, с. 16. – Режим доступу: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/Ifrastruktura/YMF/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A3%D0%9C%D0%A4.pdf
32. Панченко Т. Регіональна і локальна ідентичності як складові культури субсидіарної демократії. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 22 : Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін, 2010. Вип. 4. С. 75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2010_4_15 (дата звернення: 25.09.2020).
33. Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект) / М. П. Перепелиця. – К. : Український інститут соціальних досліджень, Український центр політичного менеджменту, 2001. – 242 с.
34. Плоский К. В. Молодіжний громадський рух як чинник державотворення в Україні: автореф. дис.на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управ-ління, 2009. 8 с.
35. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Українського молодіжного фонду» від 28 лютого 2023 р. № 182 [Електронний ресурс]. //

Офіційний сайт Верховної Ради України. Прийняття від 28.02.2023. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2023-%D0%BF#Text>

36. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні : декларація від 15 груд. 1992 р. № 2859-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2859-12>.

37. Про сприяння соціальному становленню молоді та розвитку молоді в Україні : закон України від 5 лют. 1993 р. № 2998-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>

38. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України 18 лют. 2016 р. № 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dsmsu.gov.ua/media/2016/03/12/7/povnii_tekst_ostatochno__1_.pdf.

39. Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004 – 2008 роки : закон України від 18 листоп. 2003 р. № 1281-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1281-15>.

40. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України 18 лют. 2016 р. № 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dsmsu.gov.ua/media/2016/03/12/7/povnii_tekst_ostatochno__1_.pdf.

41. Про молодь : проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=57368&pf35401=438021>.

42. Програма розвитку Організацій Об'єднаний Націй [Електронний ресурс]. Робочі групи з громадської безпеки та соціальної згуртованості : брошура. 2020, с. 4. – Режим доступу: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/2-pager-final-ukr.pdf>

43. Проект створення дієвої моделі участі молоді на локальному рівні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://youthcouncil.com.ua/>.
44. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
45. Про органи самоорганізації населення (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст. 254*) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>
46. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю : закон України від 21 черв. 2001 р. № 2558-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.
47. Про сприяння соціальному становленню молоді та розвитку молоді в Україні : закон України від 5 лют. 1993 р. № 2998-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>.
48. Соціологія : курс лекцій / В. М. Піча, О. М. Семашко, Н. Й. Черниш та ін. ; за ред. В. М. Пічі. – К. : Заповіт, 1996. – 221 с.
49. Сушко А. І., Прохоренко А. М. Основні тенденції розвитку сімейної та молодіжної політики України: сучасні перспективи та виклики. Актуальні проблеми політики. 2023. Вип. 71. С. 151–157. URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/71_2023/20.pdf
50. Сторожук Р. П. Державна молодіжна політика в контексті європейського вибору України: механізм : автореф. дис. ... к. держ. упр. / Р. П. Сторожук. – Одеса, 2007. – 23 с.
51. Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 груд. 2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>.
52. Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації. – Тернопіль : Терно-граф, 2017. – 100 с.

53. Указ Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
54. Указ Президента України № 94/2021 «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» від 12 березня 2021 року. [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. Прийняття від 12.03.2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021>
55. Укрінформ [Електронний ресурс] : Наша мета – щоб у кожній громаді була молодіжна рада : блог / В. Сонько. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3781865-nasa-meta-sob-u-koznij-gromadi-bula-molodizna-rada.html>
56. Офіційний сайт Люботинської міської ради, Громадський бюджет (бюджет участі) Люботинської міської територіальної громади [Електронний ресурс] <http://lubotin-rada.gov.ua/info/page/4985> (дата звернення: 03.05. 2024)
57. Офіційний сайт Люботинської міської територіальної громади [Електронний ресурс] : «Статут Люботинської міської територіальної громади». – Режим доступу: <https://lubotyn-gromada.gov.ua/statut-teritorialnoi-gromadi-11-45-53-11-06-2024/> (дата звернення: 21.10. 2024)
58. Офіційний сайт Люботинської міської територіальної громади [Електронний ресурс] : Рішення Люботинської міської ради Харківської області за 2021 рік – Режим доступу: <https://lubotyn-gromada.gov.ua/arhiv-rishen-za-2021-rik-09-50-43-06-11-2024/>
59. Черниш Т. В., Богатирьова М. О., Котковський В. С. Організація роботи молодіжних центрів та просторів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. Національний університет «Одеська юридична академія». 2022. Вип. 94. С. 51–57. URL: http://www.apdp.in.ua/v94/94_2022.pdf#page=51
60. Яцук В. М., Матухно Г. Р., Фронін Д. С. Результати опитування молодіжних працівників Дніпропетровщини щодо особливостей роботи з

МОЛОДДЮ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ. Politicus. 2022. № 5. URL:
http://politicus.od.ua/5_2022/10.pdf

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А**Рішення XI сесії VIII скликання від 25.05.2021 № 449****ЛЮБОТИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
XI СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ****РІШЕННЯ****Від 25 травня 2021р.****№ 449**

Про перейменування Люботинського міського відділу культури Люботинської міської ради у відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області та затвердження Положення про нього у новій редакції

Розглянувши службову записку заступника міського голови Вячеслава РУБАНА, з метою вдосконалення роботи у галузі культури, молоді та спорту, створення необхідних умов для самореалізації, всебічного розвитку особистості кожного громадянина, надання населенню якісних послуг у сфері культури і спорту, виконання відповідних державних і місцевих програм на відповідно ст. 26, ст.59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Регламенту Люботинської міської ради VIII скликання, Люботинська міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Перейменувати Люботинський міський відділ культури Люботинської міської ради у відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області з 01.08.2021 року.
2. Затвердити Положення про відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області у новій редакції (додається).
3. Керівнику даного виконавчого органу подати державному реєстратору документи для внесення змін до відомостей про юридичну особу публічного права.
4. Начальнику відділу з питань кадрової роботи, нагород та охорони праці Олені ЛЕБІДЬ забезпечити проведення заходів, передбачених трудовим законодавством України.
5. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Вячеслава РУБАНА та постійну депутатську комісію з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту та з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення.

Міський голова**Леонід ЛАЗУРЕНКО**

ДОДАТОК Б
Положення про відділ культури, молоді та спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

***Рішення XI сесії
Люботинської міської ради
VIII скликання
від 25 травня 2021 року № 449***

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ культури, молоді та спорту
Люботинської міської ради Харківської області
у новій редакції

м. Люботин -2021р.

Продовження ДОДАТКА Б

1. Загальні положення

1.1. Відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області (надалі - Відділ) є виконавчим органом Люботинської міської ради, створюється Люботинською міською радою, підзвітний і підконтрольний Люботинській міській раді, підпорядкований виконавчому комітету, Люботинському міському голові.

1.2. Відділ у своїй діяльності керується Конституцією України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України та Міністерства молоді та спорту України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та іншими законами України з питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування, статутом Люботинської міської територіальної громади, рішеннями Люботинської міської ради і виконавчого комітету, розпорядженнями Люботинського міського голови, даним Положенням та іншими нормативними актами.

1.3. Працівники відділу є посадовими особами органу місцевого самоврядування. Структура та чисельність Відділу затверджується Люботинською міською радою.

1.4. Повна назва: Відділ культури, молоді та спорту Люботинської міської ради Харківської області

1.5. Скорочена назва: ВКМС ЛМР ХО.

1.6. Юридична адреса та місцезнаходження: 62433, Харківська область, м. Люботин, вул. Слобожанська, 10.

2. Мета Відділу

2.1 Метою Відділу є створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина, формування якісного інформаційно-освітнього простору, забезпечення в межах визначених законодавством прав членів територіальної громади в сфері культури, туризму, збереження та популяризації національного і культурного надбання, створення конкурентоспроможного мистецького середовища задля розвитку культурного та туристичного простору Люботинської міської територіальної громади та надання населенню якісних послуг в сфері фізичної культури і спорту, молоді шляхом виконання відповідних державних і місцевих програм, через мережу закладів культури.

3. Основні завдання, функції та права

Для досягнення мети Відділ вирішує наступні завдання:

1). Здійснює реалізацію державної політики та програм Люботинської міської ради в сферах культури, туризму, молоді та спорту.

2). Розробляє та подає пропозиції міському голові стосовно реалізації державної політики в сфері культури, туризму, фізичної культури і спорту, оздоровлення, молоді, визначає пріоритети та напрями в цій сфері в межах своєї компетенції.

3). Розробляє та подає в установленому порядку пропозиції до проєктів програм соціально – економічного розвитку громади, місцевого бюджету, забезпечує у межах своїх повноважень їх виконання.

4). Здійснює заходи щодо створення умов для відродження розвитку культури української нації, культурної самобутності корінних народів і національних меншин України, всіх видів мистецтва, самодіяльної творчості, художніх промислів та ремесл.

5). Сприяє формуванню репертуару центрів дозвілля і мистецьких колективів, комплектуванню та оновленню фондів музеїв, бібліотек, організації виставок, збереженню

Продовження ДОДАТКА Б

культурної спадщини, захисту прав споживачів культурного продукту, централізованому комплектуванню і використанню бібліотечних фондів, збереженню та відтворенню традиційного характеру середовища та історичних ареалів населених місць, відродженню осередків традиційної народної творчості, народних художніх промислів і ремесл, соціальному захисту працівників установ та організацій сфери культури та охорони культурної спадщини.

6). Здійснює координацію діяльності установ у сфері культури.

7). Здійснює заходи щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у сфері культури.

8). Організовує проведення фестивалів, конкурсів, оглядів професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості, виставок народних художніх промислів та інших заходів з питань, що належать до його повноважень, надання інформаційних і правових послуг, методичної допомоги з питань культури.

9). Організація оздоровлення, відпочинку і дозвілля дітей та молоді.

10). Координує в межах своїх повноважень здійснення заходів, спрямованих на організацію оздоровлення, відпочинку та дозвілля дітей і молоді, самостійно розробляє і виконує відповідні програми.

11). Вживає заходи щодо виховання дітей, молоді, в тому числі спортсменів, на засадах патріотизму, національної свідомості, гідності, міжнаціональної толерантності, сприяє діяльності фізкультурно-спортивних товариств, військово-патріотичних клубів, історико-пошукових та інших громадських організацій.

12). Здійснює контроль за організацією матеріально-технічного та фінансового забезпечення закладів культури та установ фізкультурно-спортивної спрямованості.

13). Забезпечує популяризацію фізичної культури та спорту, здорового способу життя та співпрацю з громадськими, відомчими, приватними організаціями, закладами фізкультурно-спортивної спрямованості у вирішенні завдань популяризації здорового способу життя та створенні умов для занять фізкультурою і спортом мешканців Люботинської громади.

14). Організовує та проводить фізкультурно-спортивні заходи серед широких верств населення, із залученням їх до занять фізичною культурою та спортом, забезпечення здорового способу життя.

15). Забезпечує формування та затвердження календарних планів проведення спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів відповідно до єдиного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів у межах коштів, виділених на розвиток фізичної культури та спорту.

16). Організовує проведення засідань координаційних рад, комітетів та інших заходів з питань, які належать до компетенції Відділу.

17). Вносить пропозиції щодо обсягів бюджетного фінансування закладів та установ культури, установ спортивного спрямування, які перебувають у комунальній власності.

18). Розглядає в установленому законодавством порядку звернення громадян.

19). Забезпечує виконання рішень Люботинської міської ради, виконавчого комітету, розпоряджень Люботинського міського голови з питань, що віднесені до компетенції Відділу.

4. Відділ має право:

1). Залучати до розроблення місцевої програми розвитку фізичної культури та спорту та розгляду питань, що належать до його компетенції, тренерів-викладачів, спортсменів і спеціалістів.

Продовження ДОДАТКА Б

2). Одержувати в установленому порядку від інших підрозділів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності інформацію, документи та інші матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань.

3). Здійснювати перевірку стану роботи міської ДЮСШ, спортивних клубів незалежно від підпорядкування і форм власності.

4). Організовувати методичну та інформаційну роботу, проводити семінари, конференції, «круглі столи» з питань, що належать до компетенції відділу.

5). Скликати в установленому порядку наради, конференції і семінари з питань, що належать до його компетенції.

6). Вносити пропозиції щодо фінансування закладів культури, закладів спортивного спрямування, брати безпосередню участь у формуванні бюджету галузей.

7). Відділ під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з іншими структурними підрозділами Люботинської міської ради та виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, об'єднаннями громадян.

5. Структура Відділу

1). Структура та чисельність Відділу затверджується рішенням ради.

2). Посадові обов'язки працівників Відділу визначаються посадовими інструкціями, які затверджуються начальником Відділу.

3). Працівники Відділу – посадові особи місцевого самоврядування, відповідно до вимог чинного законодавства України призначаються на посаду і звільняються з посади начальником відділу за результатами конкурсного відбору, або іншою процедурою.

6. Керівництво Відділу

1). Відділ очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади Люботинським міським головою з урахуванням вимог діючого законодавства про місцеве самоврядування.

2). Начальник Відділу:

- здійснює керівництво діяльністю Відділу, несе персональну відповідальність за невиконання або неналежне виконання покладених на нього завдань, реалізацію його повноважень, дотримання трудової дисципліни;

- призначає та звільняє з посади, у порядку передбаченому законодавством, працівників Відділу, присвоює їм ранги, заохочує та притягує до дисциплінарної відповідальності;

- здійснює контроль за ефективним і раціональним використанням бюджетних коштів в межах затвердженого кошторису витрат, пов'язаних із функціонуванням закладів культури

- розподіляє обов'язки між працівниками відділу;

- видає в межах своєї компетенції накази, організовує і контролює їх виконання.

7. Фінансування діяльності Відділу

1). Відділ фінансується за рахунок коштів Люботинського міського бюджету.

2). Відділ є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установах банків та органах Державного казначейства, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Продовження ДОДАТКА Б**8.Заключні положення**

- 1). Ліквідація і реорганізація Відділу здійснюється за рішенням Люботинської міської ради та в порядку визначеному Законом.
- 2). Зміни і доповнення до цього Положення вносяться рішенням Люботинської міської ради.

Рішення сесії міської ради від 24 вересня 2019 р. № 403**ЛЮБОТИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
LXXIII СЕСІЯ VII СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

**Від 24 вересня 2019 р.
м. Люботин**

№ 403

**Про внесення змін до Положення
про Молодіжну раду при
Люботинській міській раді та затвердження
складу Молодіжної ради при
Люботинській міській раді**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи», рішення Люботинської міської ради від 23.04.2019 р. № 202 «Про погодження Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді», з метою залучення молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя міста шляхом участі у розробленні та виконанні місцевих програм, керуючись ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Регламентом Люботинської міської ради VII скликання, Люботинська міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Внести зміни до Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді, доповнивши пункт 14 абзацом наступного змісту:
«систематичне порушення загальноприйнятих етичних норм поведінки».
2. Затвердити склад Молодіжної ради при Люботинській міській раді (додаток).
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради та постійну депутатську комісію з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту.

Міський голова

ДОДАТОК Г

ПОГОДЖЕНО

**Рішення XVII сесії
Люботинської міської ради
VIII скликання
від 30 листопада 2021 року №983**

**ПОЛОЖЕННЯ
про Молодіжну раду при Люботинській міській раді**

1. Загальні положення

1.1. Молодіжна рада при Люботинській міській раді (далі – Молодіжна рада) є постійно діючим консультативно-дорадчим органом з питань молодіжної політики, покликана сприяти взаємодії молоді Люботинської міської територіальної громади з Люботинською міською радою та її виконавчих органів, забезпечувати узгодженість дій у вирішенні питань, які впливають на життя молоді та її участь в усіх сферах життя громади.

1.2. Молодіжна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, актами та рішеннями міської, селищної, сільської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови, Переглянутою Європейською Хартією участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівнях, іншими нормативно-правовими актами у молодіжній сфері, а також Положенням про Молодіжну раду.

1.3. Діяльність Молодіжної ради ґрунтується на принципах верховенства права, законності, гласності, відкритості, відповідальності, інклюзивності, колегіальності, рівноправності та добровільності.

1.4. Молодіжна рада не входить до громадських та релігійних об'єднань, політичних партій.

1.5. Молодіжна рада систематично інформує громадськість про свою діяльність.

1.6. Повноваження Молодіжної ради не можуть бути передані іншим дорадчим органам та комісіям, які утворенні Люботинською міською радою, її виконавчими органами та посадовими особами.

1.7. Рішення Молодіжної ради, прийняті в межах повноважень, мають рекомендаційний характер для організацій, установ, підприємств, їх об'єднань, об'єднань громадян незалежно від форм власності та господарювання.

1.8. Основним результатом діяльності Молодіжної ради, як консультативно-дорадчого органу, є розробка громадських рекомендацій, які мають сприяти прийняттю найбільш якісних рішень органами місцевого самоврядування та їх структурними підрозділами відносно питань, які впливають на життя молоді та сприяють залученню молоді до вирішення проблем громади.

1.9. Порядок роботи Молодіжної ради встановлюється Регламентом, який приймається більшістю голосів від загального складу Молодіжної ради.

1.10. Організаційне забезпечення діяльності Молодіжної ради здійснює виконавчий комітет Люботинської міської ради.

Продовження ДОДАТКУ Г

2. Мета і завдання

2.1. Метою Молодіжної ради є посилення впливу молоді на життя громади шляхом розвитку взаємодії лідерів та активістів органів молодіжного і учнівського самоврядування з органами місцевого самоврядування.

2.2. Основними завданнями Молодіжної ради є:

2.2.1. Залучення молоді до місцевого самоврядування та створення системи молодіжного самоврядування в громаді для збалансування та найбільш ефективного виконання державної молодіжної політики.

2.2.2. Залучення молоді до участі в усіх сферах діяльності громади, сприяння розвитку творчого та інтелектуального потенціалу молоді, а також допомога в набутті практичного досвіду роботи в системі місцевого самоврядування.

2.2.3. Вивчення, розроблення та впровадження проектів та програм пріоритетних напрямків молодіжної політики в громаді.

2.2.4. Забезпечення постійного зв'язку між органами місцевого самоврядування та представниками молоді громади у сфері реалізації молодіжної політики.

2.2.5. Сприяння співпраці Люботинської міської ради з громадськими об'єднаннями та їх відокремленими підрозділами, органами студентського та учнівського самоврядування, релігійними, благодійними організаціями, творчими спілками, професійними спілками та їх об'єднаннями, асоціаціями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, органами самоорганізації населення, засобами масової інформації, іншими непідприємницькими товариствами та установами (далі – інститути громадянського суспільства), легалізованими відповідно до законодавства щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері.

2.2.6. Налагодження міжрегіональних та міжнародних зв'язків з питань реалізації молодіжної політики.

2.2.7. Подання на розгляд міському голові інформації щодо стану реалізації молодіжної політики на території Люботинської міської територіальної громади.

3. Права Молодіжної ради

3.1. Для реалізації мети та завдань Молодіжна рада має право:

3.1.1. Утворювати постійні та тимчасові комітети, у разі необхідності, залучати до участі у них посадових осіб структурних підрозділів виконавчого комітету Люботинської міської ради установ та громадських організацій (за погодженням з їх керівниками).

3.1.2. Одержувати у встановленому порядку необхідну для діяльності Молодіжної ради інформацію та матеріали.

3.1.3. Співпрацювати з депутатським корпусом по вирішенню питань суспільного становища, правового та соціального захисту молоді, що потребують прийняття відповідних рішень.

3.1.4. Делегати Молодіжної ради мають право бути присутніми на сесіях Люботинської міської ради та виступати співповідачами при розгляді питань, пов'язаних з молодіжною політикою.

3.1.5. Молодіжна рада має право направляти звернення у відповідні структурні підрозділи Люботинської міської ради та установи громади.

3.1.6. Залучатися до розробки проектів рішень Люботинської міської ради, її виконавчого комітету та виконавчих органів міської ради, які впливають на життя молоді громади.

Продовження ДОДАТКА Г

4. Структура і організація роботи Молодіжної ради

4.1. Склад Молодіжної ради формується із молоді Люботинської міської територіальної громади віком від 14 до 35 років та не може становити більше 35 осіб.

4.2. Молодіжна рада може залучати до співпраці представників інститутів громадянського суспільства.

4.3. До складу Молодіжної ради входять:

- голова Молодіжної ради;
- заступник/заступниця голови Молодіжної ради;
- секретар Молодіжної ради;
- голови постійних та тимчасових комітетів;
- секретар постійних та тимчасових комітетів;
- члени та членкині Молодіжної ради.

4.4. Склад Молодіжної ради формується на установчих зборах шляхом рейтингового голосування за кандидатів, які особисто присутні на установчих зборах.

4.5. Кількісний склад Молодіжної ради визначається установчими зборами та не може становити більш як 35 осіб.

4.6. Строк повноважень складу Молодіжної ради становить два роки.

4.7. До складу Молодіжної ради може бути обрано не більше одного представника від кожного інституту громадянського суспільства, що виявив бажання увійти до складу молодіжної ради.

4.8. Організація діяльності та інші процедурні питання роботи Молодіжної ради визначаються Положенням про Молодіжну раду, яке розробляється ініціативною групою з урахуванням Типового положення, погоджується з місцевою радою і затверджується на установчих зборах молодіжної ради.

4.9. Для формування складу Молодіжної ради місцева рада утворює ініціативну групу з підготовки установчих зборів по утворенню Молодіжної ради при Люботинській міській раді.

У разі коли при місцевій раді вже утворена Молодіжна рада та її повноваження не припинені достроково, ініціативна група утворюється місцевою радою не пізніше ніж за 60 календарних днів до закінчення її повноважень.

У такому разі кількісний та персональний склад ініціативної групи місцева рада затверджує з урахуванням пропозицій молодіжної ради.

До складу ініціативної групи входять делеговані члени діючої Молодіжної ради (якщо її повноваження не були припинені достроково), представники інститутів громадянського суспільства, які не представлені у складі Молодіжної ради, представники місцевої ради, при якій утворюється Молодіжна рада.

Персональний склад ініціативної групи Люботинська міська рада оприлюднює на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом п'яти робочих днів з дня її утворення.

Ініціативна група розробляє проєкт Положення про Молодіжну раду та подає його на погодження Люботинській міській раді.

Люботинська міська рада не пізніше ніж за 5 календарних днів після погодження оприлюднює Положення про Молодіжну раду на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб.

Після погодження Положення про Молодіжну раду ініціативною групою готується інформаційне повідомлення де вказується дата, час та місце проведення установчих зборів, порядок подання заяв для участі в установчих зборах та прізвище, ім'я, електронну адресу і номер телефону відповідальної особи, яке оприлюднюється Люботинською міською радою на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб.

Дата проведення установчих зборів призначається не пізніше ніж за 60 днів після оприлюднення Положення про Молодіжну раду.

Для участі в установчих зборах до ініціативної групи подається заява у довільній формі особисто або підписана уповноваженою особою, у разі подання від інституту громадянського суспільства.

До заяви також додаються:

- прийняте у порядку, встановленому установчими документами інституту громадянського суспільства, рішення про делегування для участі в установчих зборах представника, який одночасно є кандидатом на обрання до складу Молодіжної ради;
- біографічна довідка особи або делегованого представника інституту громадянського суспільства із зазначенням його прізвища, імені, по батькові, посади, місця роботи, посади в інституті громадянського суспільства, контактної інформації;
- згоди особи на обробку його персональних даних.

Приймання заяв для участі в установчих зборах припиняється за 20 календарних днів до їх проведення.

У разі виявлення невідповідності поданих документів вимогам цього Типового положення та Положення про Молодіжну раду, ініціативна група не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення установчих зборів у письмовій та в електронній формі інформує про це особу або інститут громадянського суспільства з пропозицією щодо усунення таких невідповідностей протягом семи календарних днів.

За результатами перевірки документів ініціативна група складає за сім календарних днів до проведення установчих зборів список кандидатів до складу Молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список осіб, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови.

Підставами для відмови особі або представнику інститутом громадянського суспільства участі в установчих зборах є:

- невідповідність документів, поданих особою або інститутом громадянського суспільства, вимогам цього Типового положення та положення про молодіжну раду;
- неусунення особою або інститутом громадянського суспільства невідповідності поданих документів зазначеним вимогам у строк
- недостовірність інформації, що міститься в документах, поданих для участі в установчих зборах;
- відмова особи або інституту громадянського суспільства від участі в установчих зборах шляхом надсилання ініціативній групі заяви;
- перебування інституту громадянського суспільства, який делегував свого представника для участі в установчих зборах, у процесі припинення.

Список кандидатів до складу Молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список осіб або представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови, біографічні довідки осіб, а також уточнена інформація про дату, час та місце проведення установчих зборів, погоджена з місцевою радою, оприлюднюються не пізніше ніж за три робочих дні

до проведення установчих зборів на офіційному веб-сайті Люботинської міської ради та/або в інший прийнятний спосіб.

Під час проведення установчих зборів, які відкриває уповноважений представник ініціативної групи, з числа кандидатів до нового складу Молодіжної ради обирається лічильна комісія, голова, секретар установчих зборів, заслуховується інформація голови або іншого уповноваженого члена попереднього складу Молодіжної ради про її діяльність, якщо така рада була утворена, а також обирається новий склад Молодіжної ради.

Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який складається протягом п'яти робочих днів з моменту проведення установчих зборів, підписується головою та секретарем установчих зборів і подається Люботинській міській раді.

Люботинська міська рада оприлюднює протокол установчих зборів на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту його надходження.

Склад Молодіжної ради затверджується на найближчому черговому засіданні Люботинської міської ради.

Перше засідання ради проводиться не пізніше ніж за 30 днів після оприлюднення рішення Люботинської міської ради про затвердження її складу.

4.10. Вищим органом управління Молодіжної ради та вищим рівнем прийняття колегіальних рішень представниками молоді громади є засідання Молодіжної ради. Засідання скликає голова Молодіжної ради або секретар Молодіжної ради – у разі відсутності голови Молодіжної ради. Засідання Молодіжної ради проводяться не рідше одного разу на квартал. На засіданні керує голова Молодіжної ради. У разі відсутності голови Молодіжної ради – заступник/заступниця голови Молодіжної ради. Якщо відсутні голова Молодіжної ради та заступник/заступниця голови Молодіжної ради – секретар Молодіжної ради. Засідання загальних зборів вважаються правомочними, якщо на ньому присутні більше половини зі складу Молодіжної ради. Рішення приймаються більшою половиною присутніх на засіданні членів та членкинь, що проголосували «ЗА», у випадку коли голоси розділилися, голова Молодіжної ради має право прийняття рішення. У період між засіданнями загальних зборів Молодіжної ради рішення щодо життєдіяльності Молодіжної ради приймає Секретаріат Молодіжної ради.

4.11. Усі правила здійснення діяльності Молодіжної ради та відповідних процедур описуються у Регламенті Молодіжної ради, що затверджується на загальних зборах.

4.12. Дострокове припинення діяльності Молодіжної ради здійснюється у разі:
коли засідання Молодіжної ради не проводилися протягом двох кварталів;
невиконання Молодіжною радою без об'єктивних причин більшості заходів, передбачених річним планом її роботи;
прийняття відповідного рішення на її засіданні;
реорганізації або ліквідації Люботинської міської ради.

Рішення про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради оформляється відповідним рішенням Люботинської міської ради.

У разі дострокового припинення діяльності Молодіжної ради з підстав, передбачених абзацами другим - четвертим цього пункту, Люботинська міська рада утворює протягом 15 календарних днів відповідно до вимог п.п.4.9 ініціативну групу з підготовки установчих зборів з метою формування нового складу Молодіжної ради.

Продовження ДОДАТКА Г

5. Члени/членкині Молодіжної ради

- 5.1. Членами/членкинями Молодіжної ради можуть бути мешканці Люботинської міської територіальної громади віком від 14 до 35 років, які мають право голосу на засіданнях загальних зборів Молодіжної ради, беруть участь у діяльності Молодіжної ради та пройшли відбір до Молодіжної ради відповідно до Регламенту Молодіжної ради.
- 5.2. Повноваження члена/членкині Молодіжної ради починаються з моменту затвердження персонального складу Молодіжної ради.
- 5.3. Член/членкиня Молодіжної ради має всю повноту прав, що забезпечують його/її активну участь у діяльності Молодіжної ради.
- 5.4. Член/членкиня Молодіжної ради, крім голови та секретаря Молодіжної ради, повинні входити до складу одного з постійних комітетів Молодіжної ради.
- 5.5. Члени/членкині Молодіжної ради зобов'язані брати участь у загальних зборах Молодіжної ради, засідань постійних та тимчасових комітетів Молодіжної ради до складу яких його/її обрано.
- 5.6. Член/членкиня Молодіжної ради має право ухвального голосу з усіх питань, які розглядаються на загальних зборах Молодіжної ради, а також на засіданнях постійних та тимчасових комітетів Молодіжної ради, до складу яких його/її обрано.
- 5.7. Член/членкиня Молодіжної ради має право висловлювати власну думку стосовно будь-якого рішення Молодіжної ради або питання, що стосується молоді. Висловлювати думку від імені Молодіжної ради можуть голова, заступник/заступниця та секретар Молодіжної ради, або делегований член/членкиня Молодіжної ради тільки при наявності відповідного рішення Молодіжної ради. Оприлюднення власної думки із порушенням цієї вимоги є підставою для розгляду дострокового припинення повноважень члена/членкині тільки при наявності відповідного рішення Молодіжної ради згідно Регламенту Молодіжної ради та Положення про Молодіжну раду.

6. Комітети Молодіжної ради

- 6.1. Постійні та тимчасові комітети Молодіжної ради є органами Молодіжної ради, що обираються з числа її членів/членкинь для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до його компетенції, здійснення контролю за виконанням рішень та загальних зборів Молодіжної ради.
- 6.2. Постійні комітети затверджується Молодіжною радою на строк її повноважень у складі голови, секретаря та членів/членкинь комітету. Голова комітету обирається на загальних зборах на підставі результатів голосування простою більшістю з числа присутніх на засіданні членів Молодіжної ради.
- 6.5. Постійні та тимчасові комітети Молодіжної ради розробляють та попередньо розглядають розроблені проекти програм і рішень, пов'язаних із життєдіяльністю молоді у громаді, які виносять на розгляд засідань Молодіжної ради та загальних зборів Молодіжної ради, готують висновки з цих питань, виступають на засіданнях Молодіжної ради та загальних зборів Молодіжної ради з доповідями і співповідями.
- 6.6. Постійні та тимчасові комітети у питаннях, які належать до їх компетенцій, та в порядку, визначеному цим Положенням, мають право отримувати від керівників органів, підприємств, установ, організацій та їх філіалів і відділень, що діють на території громади, області і держави, необхідну інформацію.
- 6.7. За результатами вивчення і розгляду питань відповідні постійні комітети готують висновки і рекомендації, які підлягають обов'язковому розгляду на засіданнях Молодіжної ради.
- 6.8. Постійні та тимчасові комітети є підзвітними Голові Молодіжної ради та загальним зборам Молодіжної ради.

Продовження ДОДАТКА Г

6.10. Перелік завдань, функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних та тимчасових комітетів визначаються Регламентом Молодіжної ради, що затверджується на загальних зборах Молодіжної ради.

7. Секретар Молодіжної ради

7.1. Обирається на першому засіданні Молодіжної ради за поданням голови Молодіжної ради. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

7.2. Забезпечення поточної роботи Молодіжної ради здійснює секретар Молодіжної ради, який/яка обирається на засіданні Молодіжної ради за поданням голови Молодіжної ради простою більшістю присутніх на засіданні членів Молодіжної ради.

7.3. Секретар Молодіжної ради:

7.3.1. Повідомляє членам Молодіжної ради і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення засідання Молодіжної ради, питання, які передбачається винести на розгляд засідання Молодіжної ради;

7.3.2. Організовує підготовку засідань Молодіжної ради, питань, що виносяться на розгляд Молодіжної ради;

7.3.3. Забезпечує своєчасне доведення рішень Молодіжної ради до виконавців і організовує контроль за їх виконанням;

7.3.4. Сприяє членам/членкиням Молодіжної ради у здійсненні їх повноважень;

7.3.5. Формує порядок денний засідання Молодіжної ради у відповідності із Регламентом діяльності Молодіжної ради та узгоджує його із головою та заступником/заступницею Молодіжної ради.

7.4. Повноваження секретаря Молодіжної ради можуть бути достроково припинені за рішенням Молодіжної ради на підставі заяви секретаря, подання голови Молодіжної ради або за пропозиції більшості повноважних членів та членкинь Молодіжної ради. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

8. Заступник/заступниця голови Молодіжної ради

8.1. Заступник/заступниця голови Молодіжної ради обирається на першому засіданні Молодіжної ради за поданням голови Молодіжної ради. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

8.2. Заступник/заступниця голови Молодіжної ради:

8.2.1. Організовує діяльність Молодіжної ради, постійних та тимчасових комітетів Молодіжної ради та інших органів Молодіжної ради відповідно до їх компетенції.

8.2.2. За дорученням голови Молодіжної ради представляє Молодіжну раду у взаємовідносинах з органами державної влади, місцевого самоврядування, закладами, установами, підприємствами та організаціями всіх форм власності, громадськістю та засобами масової інформації.

8.2.3. Виконує повноваження голови Молодіжної ради у разі відсутності голови у порядку, передбаченому Регламентом Молодіжної ради.

8.3. Повноваження заступника можуть бути достроково припинені за його особистою заявою, подання голови ради або за пропозиції більшості повноважних членів та членкинь Молодіжної ради. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

9. Голова Молодіжної ради

9.1. Молодіжну раду очолює голова. Голова Молодіжної ради обирається на першому

засіданні. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

9.2. Голова Молодіжної ради подає на розгляд Молодіжної ради пропозиції про визначення свого заступника/заступниці та секретаря.

9.3. Голова Молодіжної ради:

9.3.1. Представляє Молодіжну раду в громаді та за її межами;

9.3.2. Забезпечує взаємодію Молодіжної ради з Люботинською міською радою та її виконавчими органами;

9.3.3. Веде засідання Молодіжної ради, забезпечує дотримання на них Регламенту Молодіжної ради;

9.3.4. Підписує рішення, прийняті Молодіжною радою;

9.3.5. Забезпечує дотримання розкладу роботи Молодіжної ради, передбаченому Регламентом Молодіжної ради;

9.3.6. Забезпечує контроль за діяльністю секретаря та заступника/заступниці Молодіжної ради;

9.3.7. Має право виносити питання або проекти до порядку денного засідання Молодіжної ради без попереднього обговорення у відповідних комітетах Молодіжної ради;

9.3.8. Контролює виконання заступником/заступниці, головами комітетів та заступниками/заступницями голів комітетів Молодіжної ради їх посадових обов'язків;

9.3.9. Не рідше одного разу на рік подає звіт про організацію роботи Молодіжної ради та її комітетів до міської ради.

9.4. Рішення засідань Молодіжної ради оформлюються у вигляді протоколів, проєктів-рішень і рекомендацій, які підписуються головою та секретарем Молодіжної ради.

9.5. Може робити розпорядження які не порушують Регламент Молодіжної ради та Положення Молодіжної ради.

9.6. Голова Молодіжної ради. має право бути радником міського голови на громадських засадах;

9.7. Голова Молодіжної ради має право бути членом виконавчого комітету

9.8. У разі відсутності голови його повноваження виконує заступник.

9.9. Повноваження голови можуть бути достроково припинені за його особистою заявою або за пропозиції більшості складу Молодіжної ради. Рішення приймається більшістю голосів від загальної кількості членів Молодіжної ради.

10. Окремі та прикінцеві положення

10.1. На засідання постійних комісій Люботинської міської ради при розгляді питань, які впливають на життя молоді міста повинні бути запрошені представники Молодіжної ради.

10.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться рішенням Люботинської міської ради за поданням голови Молодіжної ради.

10.3. Установчі документи, склад Молодіжної ради, протоколи засідань, прийняті рішення та інформація про хід їх виконання, а також інші відомості про діяльність молодіжної ради в обов'язковому порядку розміщуються на офіційному веб-сайті Люботинської міської ради в рубриці "Молодіжна рада" та/або в інший прийнятний спосіб.

10.4. Люботинська міська рада здійснює організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Молодіжної ради, створює належні умови для її роботи, у тому числі забезпечує Молодіжну раду приміщенням, засобами зв'язку.

10.5. Молодіжна рада ліквідується рішенням Люботинської міської ради .

10.6. Члени Молодіжної ради мають посвідчення.

10.7. Молодіжна рада має бланк зі своїм найменуванням.

ДОДАТОК І

**ЛЮБОТИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
LXXIX СЕСІЯ VII СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

Від 26 грудня 2019 р.
м. Люботин

№ 578

**Про затвердження нового складу
Молодіжної ради при
Люботинській міській раді**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи», до рішення Люботинської міської ради від 23.04.2019 р. № 202 «Про погодження Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді», листа голови Молодіжної ради щодо внесення змін до складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді, протоколу засідання Молодіжної ради від 25.11.2019 року, керуючись ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Регламенту Люботинської міської ради VII скликання, Люботинська міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити новий склад Молодіжної ради при Люботинській міській раді (додається).
2. Пункт 2 рішення LXXIII сесії Люботинської міської ради VII скликання від 24.09.2019 р. № 403 «Про внесення змін до Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді та затвердження складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді» вважати таким, що втратив чинність.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради та постійну депутатську комісію з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту.

Міський голова

ДОДАТОК Д

Проект «Разом в майбутнє» та документи (рішення, договори, листи тощо) до нього

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Конкурсного комітету
обласного конкурсу проєктів місцевого та
регіонального розвитку «Разом в майбутнє»
«21» січня 2021 року №1

ПРОЄКТНА ЗАЯВКА

на участь в обласному конкурсі проєктів місцевого
та регіонального розвитку «РАЗОМ В МАЙБУТНЄ»
Харківської обласної ради

ЗМІСТ ПРОЄКТУ

1.	ПРОЄКТНА ЗАЯВКА	
2.	ЗМІСТ ПРОЄКТУ	с. 1
3.	ПРОЄКТ	с. 3
3.1.	Анотація проєкту	с.3
3.2.	Детальний опис проєкту	с. 4
3.2.1.	Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проєкт	с. 4
3.2.2.	Мета та завдання проєкту	с. 6
3.2.3.	Основні заходи проєкту	с. 6
3.2.4.	План-графік реалізації заходів проєкту	с. 7
3.2.5.	Подальший розвиток (сталість) та креативність проєкту	с. 8
3.2.6.	Очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проєкту	с. 8
4.	БЮДЖЕТ ПРОЄКТУ	с.10
4.1.	Загальний бюджет проєкту	с. 10
4.2.	Розклад бюджету за напрямками видатків	с.10
4.3.	Кошторис витрат на виконання проєкту	с. 11
5.	ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ	с. 12
6.	ДЕКЛАРАЦІЯ КОНКУРСАНТА	с. 13
7.	ДОДАТКИ	с. 14
	Додаток 1. Виписка з державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських об'єднань	с. 15
	Додаток 2. Рішення V сесії VIII скликання Люботинської міської ради від 23.02.2021 № 264	с. 17
	Додаток 3. Попередній договір щодо реалізації проєкту створення молодіжного простору «X – ZONA»	с. 18
	Додаток 4. Комерційна пропозиція ТОВ «Меблева фабрика Меблікс» Комерційна пропозиція ФОП Бездітько Валерія Андрійовича.	с. 21

Продовження ДОДАТКА Д

Комерційна пропозиція ТОВ «RANNOV»
Комерційна пропозиція ФОП Дьяконов Дмитро
Сергійович

Додаток 5. Довідка про те, що приміщення перебуває у комунальній власності від 24.02.2021 № 03-36/654. с. 25

Додаток 6. Фото (візуалізація) наявного стану об'єкта, що планується змінити. с.

ПРОЄКТ

3.1. Анотація проєкту.

- **Назва проєкту:**

Молодіжний центр «X – ZONA» (створення молодіжного простору на базі Люботинського міського будинку культури за адресою: Харківська обл., Харківський район, м. Люботин, вул. Шевченко, 92 а)

- **стисла інформація про територіальну громаду, на території якої планується реалізація проєкту;**

Люботинська міська територіальна громада

Площа територіальної громади: 101.57 км²

Чисельність населення громади: 27484 чол.

- **проблема та актуальність проєкту, основна проблема проєкту, інноваційність способу її вирішення;**

відсутність на території Люботинської міської територіальної громади молодіжного центру, де молодь може проводити вільний час та розвиватися. Підлітки та молодь громади позбавлені власного центру тяжіння, вільного молодіжного простору. Діючі гімназії та школи, такими не є, адже жорстко регламентовані вимогами освітянського законодавства. До того ж, йдеться виключно про шкільну молодь. Будинок дитячої та юнацької творчості також має специфічні функції, віковий ценз та велику завантаженість. Зараз у БДЮТ працюють 45 груп, де займаються 1068 дітей, що і так є великим навантаженням на його приміщення.

Міський Будинок культури у такому вигляді, як він є зараз не може у достатньому обсязі задовольнити сучасні вимоги по організації роботи з молоддю.

Створення Молодіжного центру «X – ZONA» саме на базі Будинку культури вирішує відразу декілька проблем:

- Будинок культури має зручну локацію, оскільки він розташований у центральному міському парку, де молодь міста проводить свій вільний час;
- поряд з приміщенням розташований міський стадіон «Олімпієць», спортивний майданчик зі штучним покриттям, майданчик для варкауту та тренажерний майданчик, що зручно для проведення спортивних заходів;
- приміщення Будинку культури відремонтоване, має опалення, внутрішній туалет, підключення до мережі Інтернет, що значно спрощує реалізацію проєкту;
- кімната (фойє), де буде розміщено центр простора (площа 129 кв.м.), що дає можливість організувати автономні зони для роботи;
- місце розташування Будинку культури та його графік роботи забезпечить вільний доступ молоді до центру у зручний час;
- у Будинку культури є необхідне музичне обладнання, яке може використовуватися центром для організації творчих вечорів та розважальних заходів для молоді.

Створення Молодіжного центру на базі Будинку культури дає можливість максимально акумулювати усі можливості по створенню належних умов для роботи з молоддю з використанням сучасних інноваційних методів роботи.

- **цільова група та бенефіціари проєкту;**

1. Первинною цільовою аудиторією на яку розрахований проєкт є молодь Люботинської міської територіальної громади віком від 10 до 35 років (8500 чол.), для якої будуть проводитися заходи у рамках роботи центру;

2. Вторинною цільовою аудиторією проєкту є:

- Люботинська міська територіальна громада, яка отримає сучасний молодіжний простір;

- органи місцевого самоврядування громади зацікавлені у створенні такого закладу для забезпечення розвитку молоді, організації її змістового дозвілля та самореалізації.

- **перелік запланованих заходів проєкту;**

- Підписання договору по придбання техніки;
- Підписання договору по придбання меблів;
- Встановлення меблів та обладнання у приміщенні;
- Відкриття проєкту;
- Організація інформаційного супроводу проєкту – подання інформації на Офіційний сайт Люботинської міської ради та соціальні мережі.

- **очікувані результати проєкту;**

- створення єдиного сучасного молодіжного простору;
- залучення пасивної молоді до активного життя у громаді;
- створення платформи для самореалізації творчої активності молоді (творчі вечори, концерти, виступи);
- відкриття простору для спільної праці активних молодіжних спільнот громади (активістів культури, ай-ті, молодіжних ГО та інших);
- поєднання існуючих активних сил молоді Люботинської громади на базі однієї платформи – вільного молодіжного простору;
- створення можливостей для неформальної освіти молоді громади (тематичні тренінги, майстер класи, семінари, воркшопи тощо);
- залучення до роботи з молоддю спеціалістів Харківського обласного центру молоді;
- налагодження співпраці та обміну досвідом роботи з іншими молодіжним платформами області, держави та Міжнародними партнерами.

- **обсяг коштів, необхідних для реалізації проєкту та джерела його фінансування;**

Харківська обласна рада	70 %	-	грн.
Виконком Люботинської міської ради	30%	-	грн.
	Разом:		грн.

- **партнерські організації (співвиконавці проєкту).**

- Виконком Люботинської міської ради;
- Люботинський міський будинок культури;
- Комунальна установа «Харківський обласний центр молоді».

3.2. Детальний опис проєкту.

3.2.1. Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проєкт

- **опис існуючої ситуації;**

На даний час у Люботинській міській територіальній громаді немає організованого приміщення для спілкування, самореалізації, розвитку, соціальної активності молоді громади. Існуюча мережа закладів має специфічну направленість та не дає можливості вирішити це питання.

Приміщення Будинку культури у тому вигляді, який він має зараз, не відповідає вимогам до молодіжного простору. У нашій громаді зараз працює Молодіжна рада, Рада старшокласників, багато активних та творчих молодих людей, які готові до спілкування, спільної роботи та готові поділитися цим з іншою молоддю. Але, нажаль, цей молодіжний актив не має зараз єдиного центру тяжіння, вони збираються по школам і бібліотеці, окремими невеликими групами. Така ситуація перешкоджає розвитку молодіжного руху у громаді.

Також зараз у громаді дуже гостро стоїть питання забезпечення змістовного дозвілля молоді, налагодження неформальної освіти та саморозвитку молоді, особливо таких, що закінчили школу.

- **що вже зроблено в цій ситуації, зв'язок проєкту з попереднім досвідом вирішення проблеми чи іншими ініціативами громади щодо вирішення аналогічної проблеми;**

У громаді проводиться системна робота щодо розвитку молодіжної політики виходячи із її можливостей. У 2019 році було створено Молодіжну раду при Люботинській міській раді, яка зараз активно працює над розвитком молодіжного руху на території Люботинської громади, реалізує молодіжні проєкти.

ГО «Рука довіри» має досвід успішної участі у конкурсі «Разом в майбутнє» у 2018 році. У рамках якого було встановлено спортивний майданчик на базі Карванської ЗОШ.

- **опис можливих шляхів вирішення проблеми та обґрунтування обраного рішення (проєкту).**

Останнім часом в Україні питання реалізації молодіжної політики звучить дуже гостро і особливо саме створення молодіжних просторів. Бо молодь – це найцінніший актив держави, який зараз потребує особливої уваги. У законодавстві України прийнята ціла низка нормативних актів, що регулюють роботи молодіжних центрів. Постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2017 року № 1014 затверджено типові положення про молодіжні центри, наказом Міністерства молоді та спорту від 02.04.2019 року № 1648 затверджено примірні штатні нормативи чисельності працівників молодіжних центрів.

Зараз в Україні відкрито близько 400 молодіжних просторів, саме у нашій Харківській області уже створено 21 молодіжна платформа. Але, нажаль, не усі вони активно працюють.

Наша громада має на меті зробити перший крок у цьому напрямку, адже вона має потенціал та надійну платформу. Такі ресурси, як молодіжний актив та капітальне, відремонтоване приміщення Будинку культури, матеріальні та людські активи якого можна буде залучити до роботи центру.

Для вирішення цього питання потрібно лише придбати необхідну техніку та меблі, щоб обладнати сучасний молодіжний простір і надати молоді громади доступ до роботи у ньому. Тим самим створити умови для саморозвитку, самореалізації, соціальної адаптації молоді, шляхом організації та участі у семінарах, тренінгах, майстер класах, творчих вечорах, гуртках, можливості для онлайн навчання та спілкування з іншими молодіжними центрами.

- **які наслідки можливо очікувати в результаті ігнорування проблеми**

активна молодь міста знайде інші шляхи самореалізації, але не у нашій громаді, бо ми географічно близько розташовані від центру області м. Харкова. Таким чином ми втратимо частину громади, яка в майбутньому буде позитивно впливати на її розвиток. Також молодь громади буде проводити свій вільний час за заняттями, що негативно впливатимуть на їх здоров'я та розвиток. Також це негативно сплине на ставлення молоді до міської влади, яка недостатньо розвиває молодіжну інфраструктуру.

- **категорії населення, на які спрямовані результати проєкту:**

Проєкт спрямований на молодь віком від 10 до 35 років (8500 чел.), представників громадських організацій соціального, молодіжного, спортивного і інших спрямувань.

- **кількість населення, що отримає прямі вигоди від успішної реалізації мініпроєкту:**

На даний час у громаді проживає населення віком від 10 до 35 років близько 8500 осіб, що складає 30% від загальної чисельності населення громади.

Проект направлений на 8500 молодых мешканців Люботинської територіальної громади.

- **територія, охоплена проектом:**

Територія Люботинської міської територіальної громади, куди входить місто Люботин, смт Манченки, с. Караван, Коваленки, Байрак, Барчани, Горіхове, Гурине, Мищенки, Нестеренки, Смородське, Санжари, Спартаси, Травневе, Ударне. Загальна кількість населення – 27,484 тис. осіб.

- **якою мірою проект сприятиме місцевому розвитку:**

Реалізація даного проекту позитивно вплине на імідж Люботинської міської територіальної громади, на збільшення чисельності та різноманіття молодіжних об'єднань, сприятиме їх інституалізації у вигляді молодіжних клубів та організацій (спортивних, творчих, професійних та ін.). Поява таких об'єднань у свою чергу в подальшому позитивно вплине на залучення молодих мешканців до участі в житті громади.

Результати проекту сприятимуть створенню сталого майданчика для комунікації влади та громадськості – у вигляді найбільш соціально активної частини мешканців громади, її молоді. Це позитивно вплине на правильність, обґрунтованість та сталість рішень, що ухвалюються місцевим самоврядуванням. А власником інтелектуальних та матеріальних цінностей залишиться територіальна громада.

- **чи є цей проект частиною плану розвитку громади/ плану соціально-економічного розвитку, іншого проекту, підготовленого відповідно до програм міжнародної технічної допомоги, Державного фонду регіонального розвитку тощо.**

Визначиться з належністю мініпроекту до конкретної номінації Конкурсу.

Цей проект відповідає завданню «1.5. Забезпечення гармонійного фізичного та духовного розвитку всіх верств населення 1.5.6. Формування сучасного молодіжного інформаційного простору» Стратегії розвитку Харківської області на 2021 – 2027 роки, схваленої рішенням обласної ради від 27 лютого 2020 року №1196-VII.

3.2.2. Мета та завдання проекту.

- **Мета проекту:** створення сучасного молодіжного центру на базі Будинку культури, як ключової установи для вирішення питань соціального становлення та всебічного розвитку молоді Люботинської міської територіальної громади. Створення середовища для творчого розвитку особистості, інтелектуального самовдосконалення та закріплення лідерських якостей. Надання можливостей для самореалізації, неформальної освіти, організації змістовного дозвілля, використання сучасних інформаційних можливостей для спілкування та обміну досвідом з молоддю інших громад та Європейської спільноти.
- **завдання проекту:**
 - тендерні процедури по закупці меблів та обладнання;
 - підписання договорів на придбання меблів та обладнання;
 - встановлення меблів та обладнання – відповідно до нового функціонального призначення приміщення;
 - залучення до роботи центру молодіжний актив міста, громадські організації, установи та заклади, для проведення заходів для молоді;
 - організувати інформаційний супровід проекту – подання інформації на Офіційний сайт Люботинської міської ради та соціальні мережі.

3.2.3. Основні заходи проекту (не більше 2 сторінок).

- **Організаційні та підготовчі заходи:**
 - укласти угоду з головним розпорядником коштів про фінансування 30% проекту;
 - провести тендерні процедури по закупці техніки та меблів;
 - підписати договір з постачальниками техніки;
 - підписати договір з постачальниками меблів;

- облаштувати приміщення.

- *Моніторинг:*

- Організувати інформаційний супровід проєкту – подання інформації на Офіційний сайт Люботинської міської ради та соціальні мережі.

Є у наявності комерційна пропозиція на придбання меблів від ТОВ
та комерційна пропозиція на придбання техніки від ФОП

3.2.4. План-графік реалізації заходів проєкту.

Тривалість завдання	Заходи проєкту (п.п.3.2.3.)	Відповідальні особи
Місяць I	1.1.Проведення тендерних процедур по закупці меблів та техніки.	Виконком Люботинської міської ради
	1.2. Підписати договір з постачальником меблів.	Виконком Люботинської міської ради
	1.3. Підписати договір з постачальником техніки.	Виконком Люботинської міської ради
Місяць II	2.1. Забезпечити постачання меблів.	ТОВ
	2.2.Забезпечити постачання техніки.	ФОП Г
	2.3. Облаштувати приміщення.	Люботинський міський будинок культури
	2.4. Відкрити об'єкт.	Виконком Люботинської міської ради Конкурсний комітет обласного конкурсу проєктів місцевого та територіального

	розвитку «Разом в майбутнє»
2.5. Організувати інформаційний супровід проекту – подання інформації на Офіційний сайт Люботинської міської ради	Виконком Люботинської міської ради

3.2.5. Подальший розвиток (сталість) та креативність проекту.

а) розвитковість

- реалізація даного проекту позитивно вплине на імідж Люботинської міської територіальної громади, оскільки у громаді з'явиться сучасний молодіжний простір;
- будуть створені умови для розвитку творчої та громадянської активності молоді;
- буде створена платформа для неформальної освіти;
- покращиться рівень змістовного дозвілля молоді;
- будуть створені умови для проведення тематичних заходів для молоді та самою ж молоддю.
- створення безкоштовного гуртка ІТ і програмування.

б) креативність.

Суміщення закладу культури та молодіжного центру забезпечить комфортні умови для молоді та доступність користування побутовими перевагами, які вже є у приміщенні (електропостачання, опалення, вода, інтернет і т.д.). Збільшення кількості відвідувачів заходів, які проводить Будинок культури, а таким чином покращення інформованості населення міста про них. Зручна локація приміщення.

в) сталість

- реалізація проекту стане підтвердженням того, що влада громади долучається до тісної співпраці: вивчає запити, розглядає проблемні питання і втілює в життя проекти, актуальні для її мешканців;
- після завершення проекту подальше утримання буде здійснюватися балансоутримувачем (відділ культури Люботинської міської ради).

3.2.6. Очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проекту короткотривалі результати

якісні результати:

- створення Молодіжного простору;
- облаштування зони з безкоштовним доступом до інтернету, організації онлайн заходів, спілкування з іншими громадами, неформальної освіти;
- облаштування зони для проведення майстер класів, семінарів, творчих вечорів і т.д.

кількісні результати:

- буде придбано 58 одиниць меблів, 33 одиниці обладнання.
- 8 000 представників молоді Люботинської громади зможуть безкоштовно відвідувати молодіжний простір.

довгострокові результати (перспективні наслідки реалізації міні-проекту).

- Підвищення рівня довіри мешканців до влади;
- Збільшення кількості молоді залученої до змістовного дозвілля, саморозвитку та самореалізації;
- Покращення рівня проведення заходів для молоді;
- Збільшення кількості молодіжних громадських об'єднань.

**ЛЮБОТИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
V СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

від 23 лютого 2021 р.

№ 264

**Про участь у обласному
конкурсі проєктів місцевого
та регіонального розвитку «Разом в майбутнє»
Харківської обласної ради у 2021 році**

Заслухавши інформацію про участь Люботинської міської ради в обласному конкурсі проєктів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» у 2021 році, враховуючи рішення Харківської обласної ради від 15 жовтня 2020 року № 1347 -VII «Про внесення змін до Положення про порядок проведення обласного конкурсу мініпроєктів розвитку територіальних громад «Разом в майбутнє», затвердженого рішенням обласної ради від 07 грудня 2017 року № 579-VII(зі змінами)» з метою подальшого розвитку місцевого самоврядування, визначення ефективних шляхів вирішення проблем життєзабезпечення Люботинської міської ради, керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Люботинська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити проєкт «Молодіжний центр «X – ZONA»» (створення молодіжного простору на базі Люботинського міського будинку культури за адресою: Харківська обл., Харківський район, м. Люботин, вул. Шевченко, 92а) та взяти участь в обласному конкурсі проєктів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» у 2021 році.

2. У разі перемоги у обласному конкурсі проєктів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» у 2021 році, передбачити у місцевому бюджеті 2021 року для співфінансування заходів проєкту кошти в сумі 133 177,80 (*сто тридцять три тисячі сто сімдесят сім грн. 80 коп*) гривень.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на міського голову Леоніда ЛАЗУРЕНКА та постійну комісію з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та розвитку підприємництва.

Міський голова

Леонід ЛАЗУРЕНКО

ДОДАТОК Є

Рішення XI сесії VII скликання від 27 квітня 2021 року № 354

**ЛЮБОТИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
IX СЕСІЯ VII СКЛИКАННЯ**

РІШЕННЯ

Від 27 квітня 2021 року

№ 354

**Про дострокове припинення
діяльності Молодіжної ради
при Люботинській міській раді**

Розглянувши службову записку начальника відділу у справах молоді та спорту Світлани ЛАЗОРЕНКО щодо звернення Молодіжної ради при Люботинській міській раді про дострокове припинення її діяльності та утворення ініціативної групи з підготовки установчих зборів по утворенню Молодіжної ради при Люботинській міській раді у зв'язку зі створення Люботинської міської територіальної громади, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи», п.15 Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді погодженого рішенням LXVII сесії VII скликання Люботинської міської ради від 23.04.2019 року № 202 «Про погодження Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді, рішення Молодіжної ради при Люботинській міській раді від 12.03.2021 р. № 26 «Про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради при Люботинській міській раді», керуючись ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Регламенту Люботинської міської ради VI скликання, Люботинська міська рада

В И Р І Ш И Л А:

6. Достроково припинити діяльність Молодіжної ради при Люботинській міській раді.
7. Утворити ініціативну групу з підготовки установчих зборів відповідно до порядку, визначеного чинним законодавством (склад групи згідно додатку).
8. Начальнику відділу у справах молоді та спорту Світлані ЛАЗОРЕНКО сприяти роботі ініціативної групи з підготовки установчих зборів по утворенню Молодіжної ради при Люботинській міській раді.
9. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Вячеслава РУБАНА та постійну комісію з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту та з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення.

Міський голова

Леонід ЛАЗУРЕНКО

Продовження ДОДАТКА Є

Додаток

*до рішення IX сесії
Люботинської міської ради
VIII скликання
від 27 квітня 2021 року № 354*

**Склад ініціативної групи
з підготовки установчих зборів для формування складу
Молодіжної ради при Люботинській міській раді**

1. Шелест Ілля Денисович - радник міського голови, студент I курсу Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова;
2. Оніщенко Кристина Сергіївна - студентка I курсу Харківської національного університету ім. В.Н. Каразіна;
3. Родченко Аліна Олександрівна - член міської ради старшокласників, учениця 11 класу Люботинської гімназії №1;
4. Лобяк Тетяна Юріївна – вчитель Люботинської ЗОШ №4;
5. Альбоща Владислава Сергіївна – учениця 10 класу Манченківської ЗОШ;
6. Зінченко Олексій Віталійович – студент III курсу Люботинського професійного ліцею залізничного транспорту;
7. Кліменко Інна Вікторівна – студентка II курсу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Секретар міської ради

Володимир ГРЕЧКО

Продовження ДОДАТКА Є

Міському голові

Пояснювальна записка

до проєкту рішення Люботинської міської ради IX сесії VIII скликання від 27.04.2021 р.
«Про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради при Люботинській міській раді»

Проєкт рішення Люботинської міської ради «Про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради при Люботинській міській раді» розроблено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи від 18 грудня 2018р. №1198», п.15 Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді погодженого рішенням LXVII сесії VII скликання Люботинської міської ради від 23.04.2019 року № 202 «Про погодження Положення про Молодіжну раду при Люботинській міській раді, рішення Молодіжної ради при Люботинській міській раді від 12.03.2021 р. № 26 «Про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради пр. Люботинській міській раді», листа радника міського голови з проханням винести на розгляд сесії питання про дострокове припинення діяльності Молодіжної ради при Люботинській міській раді у зв'язку зі створенням Люботинської міської територіальної громади та утворення ініціативної групи по утворенню нового складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді, керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Регламентом Люботинської міської ради VIII скликання.

Молодіжна рада на своєму засіданні прийняла рішення щодо дострокового припинення її діяльності у зв'язку з утворенням Люботинської міської територіальної громади. Таке рішення було прийнято з метою подальшого утворення нової Молодіжної ради із залученням до її діяльності молоді, що мешкає у населених пунктах, які приєдналися до м. Люботина. Саме тому представники Молодіжної ради звертаються з проханням затвердити склад ініціативної групи по утворенню нового складу Молодіжної ради при Люботинській міській раді.

Прийняття даного рішення забезпечить створення ініціативної групи, якою буде проведено підготовчу роботу з проведення установчих зборів по утворенню нової Молодіжної ради при Люботинській міській раді.

**Начальник відділу
у справах молоді та спорту**